

Budgetunderlag 2021-2023

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Dnr

Innehåll

1	VERKSAMHET SOM PÅVERKAR MSB:S AVGIFTER, ANSLAG OCH ANSLAGSBEHOV	4
1.1	Räddningstjänst och olycksförebyggande	8
1.1.1	Utbildningsverksamheten	8
1.1.2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor (anslag 2:2) 10	
1.1.3	Räddningstjänst under höjd beredskap	11
1.1.4	Nya uppgifter för MSB.....	12
1.2	Operativ hantering av samhällsstörningar	13
1.2.1	Internationella insatser	14
1.2.2	Civil konflikthantering	15
1.2.3	Informationspåverkan och påverkanskampanjer	16
1.2.4	Normalbild och lägesrapportering	19
1.2.5	Förstärkningsresurser	19
1.3	Cybersäkerhet och säkra kommunikationer	23
1.3.1	Samhällets informations- och cybersäkerhet.....	23
1.3.2	Förebygga, upptäcka och hantera cyberangrepp och andra it-incidenter.....	27
1.3.3	Säkra elektroniska kommunikationer	30
1.3.4	Ledningsplatser – alternativa, skyddade och mobila ledningsplatser	32
1.4	Beredskap för kriser och krig.....	33
1.4.1	Aktörsgemensam hantering.....	35
1.4.2	Psykologiskt försvar.....	36
1.4.3	Personalförsörjning	37
1.4.4	Utökad roll för frivilliga försvarsorganisationer	37
1.4.5	Befolkningsskydd	38
1.4.6	Försörjningsberedskap	40
1.4.7	Totalförsvaret i samhällsplaneringen	41
1.4.8	Forskning och utveckling	41
1.4.9	Övriga utvecklingsbehov.....	42
2	BEHOV AV FÖRFATTNINGSÄNDRINGAR	43
2.1	Översyn av totalförvarsrelaterade författningar samt förslag till ändringar.....	43
2.2	Ändring i krisberedskapsförordningen samt i förordningen om totalförsvaret och höjd beredskap	45
2.3	Befolkningsskyddet	45
2.4	Räddningstjänst och förebyggande av olyckor	46
2.5	Utökad användarkrets av SGSI och möjligheter att ta ut avgift	46
2.6	Psykologiskt försvar och informationspåverkan.....	47
3	EKONOMI	48

3.1	Finansiering	48
3.2	Investeringar och lånebehov	57
3.3	Räntekontokredit	61
3.4	Anslagskredit	61
3.5	Bemyndiganden.....	62

1 Verksamhet som påverkar MSB:s avgifter, anslag och anslagsbehov

För att klara både krissituationer och krig måste ett robust och motståndskraftigt samhälle skapas. MSB har i den nationella risk- och förmågebedömningen för 2019 signalerat att regeringen behöver prioritera fyra utmaningar; samhället behöver kraftsamla för att möta hoten mot demokratin, omfattande satsningar behövs för att göra samhället mer robust, gapet mellan digitaliseringen och informations- och cybersäkerheten behöver slutas samt att strukturella förutsättningar för samhällets krisberedskap och ett starkt civilt försvar behöver komma på plats. MSB har viktiga uppdrag som kan påverka denna utveckling i önskvärd riktning. Som företrädare för det civila försvaret har MSB stor påverkan på utvecklingen av totalförsvaret.

Sverige går in i en ny försvarsbeslutsperiod och riksdagen förväntas fatta ett inriktningsbeslut för denna period under hösten 2020. Ett starkt civilt försvar krävs för att samhället under höjd beredskap ska klara att skydda civilbefolkningen och upprätthålla samhällsviktig verksamhet. Det civila försvaret är också avgörande för att det militära försvaret ska kunna lösa sin uppgift eftersom offentlig verksamhet tillsammans med näringslivet har en viktig uppgift i att försörja Försvarmakten med t.ex. transporter, sjukvård och livsmedel. Därför krävs en parallellitet mellan civilt och militärt försvar. Att inte finansiera det civila försvaret tillräckligt riskerar att göra de stora satsningarna på det militära försvaret otillräckliga.

MSB redovisar samtidigt som budgetunderlaget en särskild skrivelse, ”Underlag för kommande försvarsbeslutsperiod 2021-2025”, dnr 2020-02262. Underlaget omfattar de områden som MSB har ett särskilt ansvar för. Försvarsberedningens rapport Motståndskraft (Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021-2025) visar på stora utvecklingsbehov under kommande försvarsbeslutsperiod. MSB har analyserat hur det kommer att påverka myndighetens verksamhet och behov av finansiering för budgetunderlagsperioden. Underlagen kan med fördel läsas parallellt.

De ekonomiska tillskott som tillförts myndigheten de senaste åren har haft avgörande betydelse för möjligheterna att fortsätta utvecklingsarbetet inom verksamheter där det finns stora förväntningar på MSB såsom stöd och vägledning till aktörerna för att utveckla det civila försvaret, stärka och utveckla arbetet med informations- och cybersäkerhet, öka förmågan till att identifiera och möta informationspåverkan, öka antalet utbildningsplatser samt stärka den nationella operativa förmågan. MSB har kunnat genomföra en rad riktade

utvecklingsåtgärder och anställd personal. Under 2019 genomförde myndigheten organisationsförändringar för att effektivisera och bättre samordna verksamheten vilket även underlättar för MSB:s målgrupper i kontakten med myndigheten.

För att kunna vara mer rustade och bättre förberedda för ändrade utmaningar i en omvärld som förändras i snabb takt måste även MSB som myndighet förändras och utvecklas. Det pågår därför ett arbete med att ta fram en långsiktig inriktning för MSB utifrån de utvecklingstrender som kan skönjas och samhällstrender som påverkar MSB:s verksamhet. Målet är att göra rätt saker och skapa större värde och mer nytta för det myndigheten är till för – ytterst medborgarna. Inriktningen kommer att vara klar till sommaren 2020, men resultaten från den Nationella risk- och förmågebedömningen 2019 och Forsvarsberedningens rapport visar tydligt på områden och verksamheter som är nya för MSB men även pågående verksamhet som är i behov av stor utveckling.

MSB kommer således under 2020 fortsatt att förbereda sig på de ökade förväntningar som finns avseende stöd från MSB samt att stegvis kunna påbörja arbetet med nya uppgifter som tillkommer myndigheten från utredningar och regeringsuppdrag. De samlade erfarenheterna från Totalförsvarsövningen 2020 kommer att vara en stor del i det fortsatta utvecklingsarbetet och bidra till att förbereda systemet för att kunna ta ytterligare utvecklingssteg kommande år.

Regeringen förväntar sig mer arbete och ökad effekt inom myndighetens fyra verksamhetsområden. MSB behöver därför fortsatt utökade resurser även under kommande år då det är omöjligt att hantera behoven och de nya uppgifter som tillkommer myndigheten genom att prioritera ner någon del av verksamheten, utan att det påverkar kvaliteten i verksamheten. MSB:s äskande för perioden 2021-2023 är dels en fortsättning på det utvecklingsbehov som redovisades i föregående budgetunderlag men även behov av finansiering för tillkommande uppgifter. Flera satsningar inom civilt försvar är stora och kräver politiskt ställningstagande och beslut innan de kan genomföras. MSB vill även understryka att flera områden där behov av ökad anslagstilldelning finns främst syftar till att utveckla och stärka samhället och aktörerna i systemet och inte specifikt MSB:s verksamhet.

MSB har i budgetunderlaget utgått från att anslagsnivån för 2023 är samma som 2022 (fast prisnivå) även om myndigheten har noterat att regeringen anger en annan anslagsnivå i Hermes för 2023.

Sammanfattningsvis omfattar MSB:s förslag till förändringar av anslag verksamheter enligt tabellen nedan.

Tabell 1. Förslag till utökad finansiering per verksamhetsområden 2021-2023, mnkr, för mer detaljer se kapitel 3.

Verksamhetsområden	Anslag	Äskande 2021	Äskande 2022	Äskande 2023
Räddningstjänst och olycksförebyggande	UO 6, anslag 2:6 MSB	38	91	130
	UO 6, anslag 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	105	105	105
Operativ hantering vid samhällsstörningar (UO 6, anslag 2:6 MSB)	UO 6, anslag 2:6 MSB	57	72	92
	UO 6 2:4 Krisberedskap	35	35	35
	UO 6 2:3 Ersättning räddningstjänst mm	10	10	10
	UO 7, anslag 1:1 Internationell civil krishantering	8	16	24
Cybersäkerhet och säkra kommunikationer	UO 6, anslag 2:6 MSB	65	85	105
	UO 6 2:4 Krisberedskap	100	200	200
Krisberedskap och civilt försvar	UO 6, anslag 2:6 MSB	80	90	105
	UO 6 2:4 Krisberedskap	90	135	180
Summa		588	839	986

Tabell 2. Förslag till utökad finansiering per anslag 2021-2023, mnkr.

Anslag	Äskande 2021	Äskande 2022	Äskande 2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	240	338	432
UO 6 2:4 Krisberedskap	225	370	415
UO 6 2:3 Ersättning räddningstjänst mm	10	10	10
UO 6, anslag 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	105	105	105
UO 7, anslag 1:1 Internationell civil krishantering	8	16	24
Summa	588	839	986

Budgetunderlagets disposition

Kapitel 1 är indelat enligt myndighetens verksamhetsområden och här beskrivs MSB:s bedömning över hur verksamheten behöver utvecklas för att stärka förmågan och vilka anslagsbehov som då föreligger. MSB lämnar samtidigt som budgetunderlaget in "Underlag för kommande försvarsbeslutsperiod 2021-2025" där MSB analyserat Motståndskraft och gjort beräkningar på vilka behov av förstärkningar MSB behöver. Motsvarande äskande om medelförstärkning görs i föreliggande budgetunderlag för perioden 2021-2023. De ytterligare äskanden om förstärkning som MSB framställer i budgetunderlaget och som inte framkommer i underlaget till försvarsbeslutsperioden är:

- Utbildningsverksamheten
- Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor
- Internationella insatser
- Civil konflikthantering
- Förstärkningsresurser avseende förmåga att bekämpa skogsbränder

För att underlätta för läsaren framgår det även i rubriken att dessa avsnitt inte finns med och är beräknade i underlaget till försvarsbeslutsperioden 2021-2025.

I kapitel 2 beskrivs de författningsförändringar som myndigheten ser behöver göras för att effektivisera och utveckla verksamheten.

I kapitel 3 redovisas de ekonomiska tabellerna i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag.

1.1 Räddningstjänst och olycksförebyggande

Området skydd mot olyckor har som helhet brister. De kommunala räddningstjänsterna ska bygga förmåga efter lokal riskbild. Utvecklingen med ökad befolkning och mer omfattande komplexa olyckor speglas inte i utvecklad förmåga hos kommunal räddningstjänst. Det finns brister i organisation, kompetens och likvärdighet. Räddningstjänstutredningen har belyst området och lämnat förslag till ändring i regelverk och stärkt tillsyn. Därutöver fordras satsningar på utbildning och räddningstjänst under höjd beredskap. Ansvaret för att personal är utbildad och övad vilar på kommunen. Staten har dock ett ansvar och har genom uppdrag till MSB bidragit med gemensam och likvärdig grund- och vidareutbildning. Utbildningen når dock inte tillräckligt många. Detta är otillfredsställande för att gemensamt kunna hantera större och mer komplexa händelser. Behovet av utbildning skulle behöva öka med uppemot 500 utbildningsplatser per år. Eftersom kommunal räddningstjänst inom det civila försvaret är en ryggrad i förmåga till motståndskraft på lokal nivå så fordras förstärkning av verksamheten. Sådan förstärkning kan också bidra till hanteringen av större, komplexa händelser även under fred.

Nedan redogörs för ytterligare behov av förstärkning inom området.

1.1.1 Utbildningsverksamheten

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	38	91	130

Idag utbildar MSB cirka 1 500 personer per år inom grund- och vidareutbildning för räddningstjänst. Behovet bedöms vara minst 2 000. Utöver det behöver även kompetensen för skogsbrandsbekämpning öka genom särskilda utbildningsinsatser.

Det finns ett antal faktorer som ligger till grund för behovet av att förstärka utbildningsverksamheten:

- Statlig kvalitetssäkrad utbildning är en förutsättning för likvärdigt skydd mot olyckor i landet
- Tillgängliga utbildningsplatser ökar inte i förhållande till personalomsättningen i kommunal räddningstjänst
- Personal som utbildas lokalt gör det i regel i kortare omfattning än personal som utbildas av MSB.

- Kommunal räddningstjänstpersonal behöver också bli fler för att möta ökade behov med växande befolkning och mer komplexa risker.

Genom att öka antalet platser för utbildning och förstärka förutsättningarna för regional utbildning blir fler utbildade. Utökningen behöver ske över tre år vilket ställer krav på långsiktighet vad gäller finansiering.

En utebliven medelförstärkning kommer att påverka förutsättningarna för räddningstjänstens personalförsörjning och kompetens samt likvärdigt skydd mot olyckor i landet.

Den utbildning som MSB tillhandahåller för kommunala räddningstjänstorganisationer är av stor betydelse för räddningstjänstens förmåga att bedriva effektivt förebyggande och skadeavhjälpande arbete. Den utgör också en viktig förutsättning för att skapa grundläggande förmåga till räddningstjänst under höjd beredskap. Tillgänglighet till utbildningsplatser är en viktig förutsättning för att räddningstjänster ska kunna skicka personal på utbildning. För att utbilda alla som behöver utbildas, ställs stora krav på att tillhandahålla tillräckligt med utbildningsplatser, genomföra utbildning med flexibilitet och geografisk spridning samtidigt som utbildnings- och övningsfaciliteter behöver vara ändamålsenliga och av god kvalitet. Det ställer också krav på att rekrytera, bibehålla och utveckla kompetens för komplexa läraruppdrag. Den nödvändiga regionaliseringen av utbildningen för att komma närmare målgrupperna påverkar också MSB:s möjlighet att bedriva kost- och logiverksamheten på skolorna med ekonomisk balans.

Ökningen av utbildningsplatser påbörjades redan 2018 och har fortsatt under 2019 genom de medel som tillfördes MSB för detta ändamål. MSB konstaterar samtidigt att behoven av utbildningsplatser inom grund- och vidareutbildning för kommunal räddningstjänst inte kan mötas fullt ut utan ytterligare medel. För att utöka antal utbildningsplatser, behöver ett flertal åtgärder vidtas. Åtgärderna består utöver rekrytering, av ytterligare ny- och ombyggnationer i lokaler, utbildnings- och övningsanordningar samt investeringar i utbildnings- och övningsmateriel. Sammantaget innebär det ett behov av förstärkning om 25 mnkr 2021, 48 mnkr 2022 samt 76 mnkr 2023.

Efter skogsbränderna 2014 och 2018 har det också konstaterats att den utbildning som tillhandahålls, inte minst för ledningspersonal är otillräcklig och behöver utökas. Som ett led i det, och utifrån betänkandet från räddningstjänstutredningen, har MSB inlett ett utvecklingsarbete för ledningsutbildningar av räddningstjänst. Slutsatserna är att det behövs längre utbildningar som täcker fler och högre dimensioner av ledning. Det ger sammantaget en bedömning om ökade anslagsbehov för att möta dessa behov. Nya utbildningar planeras för start från hösten 2021 men för att vidmakthålla nuvarande nivå och för att möta behoven behövs ytterligare medel tillföras myndigheten. För att ytterligare stärka lednings- och organisationsförmågan föreslår räddningstjänstutredningen också att MSB tar fram och tillhandahåller en anpassad utbildning för blivande räddningschefer. Ett förslag som MSB bejakar, men som också förutsätter ytterligare medel. MSB

bedömer att en räddningschefsutbildning kan tillhandahållas från 2023. Sammantaget innebär det ett behov av förstärkning motsvarande 7 mnkr 2021, 17 mnkr 2022 samt 26 mnkr 2023.

MSB har tidigare redovisat dessa behov, där utbildningsplatser måste utökas för att skapa förutsättningar för likvärdigt och tillfredsställande skydd mot olyckor. Otillräckliga utbildningsplatser medverkar till rekryteringsutmaningar och att bibehålla och utveckla kompetensen i kommunala räddningstjänstverksamheten. Möts inte behoven inom ledningsutbildning av fler platser och längre och mer omfattande innehåll, ökar inte heller kunskapen att hantera samhällsstörningar och större räddningsinsatser. Även grundläggande förmåga till räddningsinsatser kan riskeras om inte tillräckliga utbildningsplatser möjliggörs.

MSB bedömer sammantaget att ytterligare ca 460 utbildningsplatser inom grund- och vidareutbildning behöver tillskapas stegvis fram till 2023. Den stegvisa utökningen av utbildningsplatser sker genom utökning om ca 100 platser 2021, ytterligare ca 200 platser 2022 samt ytterligare ca 160 platser från 2023. För att åstadkomma utökningen av utbildningsplatserna inklusive nya räddningsledningsutbildningar behöver MSB en ökad anslagstildelning.

MSB redovisar också i regeringsuppdraget om behoven av förstärkt kapacitet (Ju2018/03972/SSK, behoven av särskilda utbildningsinsatser för ökad förmåga till skogsbrandsbekämpning. Det gäller bl.a. komplettering av nuvarande grundutbildningar samt ett nationellt utbildningsstöd till räddningstjänst och frivilliga inom skogsbrandsbekämpning. Därutöver bedömer MSB ett behov för särskilt utbildningsstöd till frivilliga resurser. Sammantaget innebär det ett behov av förstärkning om 6 mnkr 2021, 26 mnkr 2022 samt 28 mnkr 2023.

1.1.2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor (anslag 2:2)

- Återfinns inte i underlaget till försvarsbeslutsperioden 2021-2025.

Behov av ytterligare finansiering, mnkr, i förhållande till den anslagsnivå som föreslås i budgetpropositionen för 2020.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	105	105	105

MSB har uppdraget att hantera utbetalning av statsbidrag till kommuner för förebyggande åtgärder mot naturolyckor som utförs eller avser bli utförda för att anpassa Sverige till de effekter som följer av förändrat klimat.

Mot bakgrund av fler extrema väderhändelser har behoven av att vidta förebyggande åtgärder ökat. Kartläggningen av risker i landet har samtidigt skapat ett bättre beslutsunderlag för vilka åtgärder som behöver vidtas och därmed har ansökningarna om bidrag ökat. Ansökningsvolymen är cirka 250 mnkr per år.

MSB prioriterar åtgärder som i första hand skyddar samhällsviktig verksamhet och på ett påtagligt sätt bedöms minska konsekvenserna av de risker som har identifierats.

De förebyggande åtgärder som kommunerna kan genomföra med stöd av bidraget minskar risken för konsekvenserna av naturolyckor för samhället. Om nivån återgår till 25 mnkr per år kan staten endast infria redan tidigare beviljade åtaganden.

Anslag 2:2, ap 2 får användas för utbetalning av statsbidrag till kommuner för förebyggande åtgärder mot naturolyckor som utförs eller avser bli utförda för att anpassa Sverige till de effekter som följer av förändrat klimat.

Nivåerna för anslaget har varierat de senaste åren samtidigt som behoven av åtgärder hos kommunerna ökar. MSB ser ingen nedgång i ansökningar om bidrag utan snarare ökat söktryck till följd av att anslaget inkluderar åtgärder för att kommunerna ska kunna anpassa riskbilden i den byggda miljön till ett förändrat klimat. MSB bedömer att behoven av att vidta åtgärder i kommunerna kommer öka ytterligare allt eftersom risker identifieras och kartläggs och medvetenheten och kunskapen om ökade risker till följd av förändrat klimat. MSB ser att den tillfälliga anslagsnivån under 2019 om 129,85 mnkr bör permanentas till en årlig anslagsnivå. En återgång till lägre anslagsnivå skulle innebära att inga nya åtgärder kan beviljas bidrag och att MSB under ett antal år endast kan infria redan beviljade åtaganden. MSB anser att det blir svårt att bedriva ett långsiktigt arbete och att uppmana kommunerna att vidta förebyggande åtgärder om MSB inte ser en långsiktighet och har medel som kan möta behovet.

1.1.3 Räddningstjänst under höjd beredskap

Kommunerna i de prioriterade områdena bör tillföras medel så att kommunens räddningstjänst i slutet av försvarsbeslutsperioden är dimensionerad att kunna hantera konsekvenserna av ett väpnat angrepp. Övriga kommuner kommer i slutet av försvarsbeslutsperioden endast få ökad förmåga i form av tillgång till de nationella eller de regionala räddnings- och undsättningsstyrkorna.

De prioriterade kommunerna behöver tillföras personal, utrustning och fordon för att hantera de tillkommande uppgifterna enligt kapitel 8 i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Exempel på detta är material för upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden, utrustning för indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel (CBRNE), personlig skyddsutrustning samt förråd för materielförvaring. Här behöver även behovet av räddningsspecifika fordon beaktas. Det senare kan exempelvis ske genom att staten medverkar med medel till anskaffning och förrådshållning av dessa fordon samt att medverka till att ett antal övriga fordonskategorier av standardtyp uttas i enlighet med förordningen (1992:391) om uttagning av egendom för totalförsvarets behov. MSB återkommer i kommande budgetunderlag med en fördjupad beskrivning.

1.1.4 Nya uppgifter för MSB

- Återfinns inte i underlaget till försvarsbeslutsperioden 2021-2025.

Nedanstående avsnitt beskriver verksamheter som kan komma att tillföras MSB. Beräknade kostnadsökningar framgår för dessa verksamheter men de ingår inte i de äskanden som myndigheten hemställer om.

1.1.4.1 En effektivare kommunal räddningstjänst

SOU 2018:54 En effektivare kommunal räddningstjänst, föreslår att MSB ska utöva tillsyn över den kommunala räddningstjänsten vid mycket omfattande räddningsinsatser. Det föreslås vidare att MSB ska ges ett förstärkt stöd till kommunerna. MSB bedömer utifrån räddningstjänstutredningens beräkningar ett behov av förstärkning motsvarande 22 mnkr under perioden, främst för personella resurser för att kunna bedriva tillsynsuppgiften och ett utökat stöd till kommunerna. Ett alternativ är att länsstyrelserna får behålla tillsynen, men det krävs enligt räddningstjänstutredningen resursförstärkning för såväl länsstyrelserna som MSB.

1.1.4.2 Sprängämnesprekursorer

Den nya EU-förordningen 2019/1148 om sprängämnesprekursorer medför ett antal nya uppgifter för medlemsstaterna. Enligt departementsskrivelsen, Ds 2019:17 om kompletterande bestämmelser till ny EU-förordning om sprängämnesprekursorer, föreslås MSB få ansvar för flertalet av dessa uppgifter avseende årligt genomförande av medvetandehöjande åtgärder, regelbundna erfarenhetsutbyten mellan berörda parter, årlig återrapportering av ett antal uppgifter till EU-kommissionen och tillsynen över internetbaserade marknadsplatser. MSB ser behov av förstärkning med 1 mnkr för perioden avseende främst personella resurser för dessa uppgifter.

1.1.4.3 Nationell plan för prövning av vattenverksamhet

Förändringar i miljöbalken från 2019 innebär att alla som bedriver vattenverksamhet för produktion av vattenkraftsel ska förse sin verksamhet med moderna miljövillkor. Det innebär att cirka 2 000 vattenkraftverk och många av landets 11 000 dammar ska prövas via mark- och miljödomstol. Processen utgår från att sakkunniga tillsätts från myndigheter, inte från domstolar.

Havs- och vattenmyndigheten, Energimyndigheten och Svenska Kraftnät har tagit fram ett förslag till nationell plan för att genomföra alla dessa prövningar systematiskt, vilket beräknas ta cirka 20 år med start 2022 och kommer beslutas i förordning. MSB kommer att vara remissinstans utifrån sin sakkunskap och förväntas bevaka riskutvecklingen, verka för att förebyggande åtgärder mot naturolyckor som översvämningar vidtas och att villkor och åtgärder inte medför nya risker. I de prövningar som ska genomföras kommer riskhänsyn behöva vägas mot miljöhänsyn och MSB kommer förväntas delta i särskilt principiella ärenden.

Tidpunkterna för de bindande prövningarna kommer fastställas i förordning varför myndigheter inte kan avvika från tidsplanen på grund av resursbrist eller att

det inte finns sakkunniga på plats. MSB:s roll som remissinstans innebär att juridisk och naturvetenskaplig kompetens behöver tillföras fr.o.m. 2021 för att hantera denna arbetsbelastning.

MSB ser behov av en förstärkning motsvarande 5 mnkr för perioden, främst avseende personella förstärkningar för att säkerställa juridisk och naturvetenskaplig kompetens.

1.1.4.4 Nya beredskapszoner för hanterandet av kärnteknisk olycka

Kostnader för kärnenergi-beredskapen ska finansieras av verksamhetsutövarna, dvs. kärnkraftsindustrin. De avgifter som staten tar ut av dessa ska motsvara de faktiska kostnaderna, enligt 12 § förordning (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten.

Ett beslut om nya beredskapszoner kommer att innebära ökade kostnader för MSB och ett antal länsstyrelser. De medel som MSB erhåller idag via sitt regleringsbrev för kärnenergi-beredskap ska täcka kostnader för den särskilda kärnenergi-beredskapen vid länsstyrelserna i Uppsala, Halland, Kalmar, Skåne och Västerbottens län. MSB fördelar medel vidare till dessa län. Om regeringen väljer att följa förslaget på nya beredskapszoner som redovisats i rapport 2017:27 Översyn av beredskapszoner från Strålsäkerhetsmyndigheten innebär det att betydligt fler län kommer att omfattas av utökad beredskapsplanering för en kärnteknisk olycka. Det leder, utöver utökade kostnader för länsstyrelserna också till ökade kostnader hos MSB för utbildning och övning samt stöd och utveckling. De utökade kostnaderna har beräknats till 14 mnkr. Dessa medel ryms inte inom befintligt anslag.

1.2 Operativ hantering av samhällsstörningar

MSB har ett operativt uppdrag som pågår ständigt. Den nationella beredskapen, den aktörsgemensamma hanteringen och de nationella och internationella insatserna är alla viktiga delar i en effektiv krishantering och i uppbyggnaden av det civila försvaret. Att MSB bedriver operativ verksamhet både nationellt och internationellt är en styrka i det samlade operativa arbetet där de båda delarna kan förstärka varandra. På så vis stärks både den fredstida krisberedskapen och det civila försvaret.

MSB vill även fortsättningsvis vara en stark aktör internationellt. MSB ser behov av att skapa långsiktiga ekonomiska förutsättningar för MSB:s internationella biståndsfinansierade insatser och inom civil krishantering, inom t ex EU, finns stora behov och fortsatt stor efterfrågan på MSB:s stöd.

Den återupptagna planeringen för höjd beredskap innebär att MSB måste fortsätta utveckla myndighetens operativa förmåga i enlighet med de krav som ett arbete under höjd beredskap innebär. För att MSB ska kunna utföra sitt samlade

operativa uppdrag även under höjd beredskap behöver det finnas kompetens, former, arbetssätt och förutsättningar för att leverera verksamheten samt en organisation som är väl anpassad för uppdraget.

Behovet att utveckla samhällets förmåga att identifiera och möta informationspåverkan är fortsatt mycket angeläget givet omvärldsutvecklingen. MSB ser ett fortsatt behov av att utveckla verksamhet enligt det uppdrag myndigheten har på området.

MSB har under de senaste åren påbörjat arbetet med att utveckla och anpassa myndighetens förstärkningsresurser till en förändrad hot- och riskbild. Beredskapen har stärkts för att möta såväl klimatrelaterade påfrestningar som de behov som uppstår vid höjd beredskap. Under kommande år behöver dessa förstärkningsresurser fortsätta att utvecklas och anpassas för att kunna användas vid höjd beredskap då en kommun, region eller myndighet är i behov av stöd. Detta innebär bland annat att se över avtal, materiel, tillhandahålla utbildningar och säkra kompetensförsörjningen.

Nedan redogörs för ytterligare behov av förstärkning inom området.

1.2.1 Internationella insatser

- Återfinns inte i underlaget till försvarsbeslutsperioden 2021-2025.

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	15	20	25

De humanitära behoven i världen ökar till följd av svårösta konflikter, extrema väderhändelser och ökat antal flyktingar vilket ökar efterfrågan på stöd från MSB.

Det finns ett antal faktorer som ligger till grund för behovet av att förstärka internationella insatser:

- Organisation och personal med vana av arbete i konflikter och krig är oundgängligt i uppbyggnaden av det civila försvaret.
- Operativa erfarenheter internationellt stärker och utvecklar den svenska krisberedskapen.

Genom att öka högstbeloppet för beredskap och indirekta kostnader för internationella biståndsinsatser skapas långsiktiga förutsättningar att bibehålla, behovsanpassa och även expandera MSB:s stöd till internationella biståndsinsatser.

En utebliven medelförstärkning innebär att MSB i allt lägre utsträckning kan svara upp mot det efterfrågade stöd som finns i världen, och därmed inte heller i samma utsträckning bidra till att rädda liv och lindra nöd.

Finansiering av beredskap och indirekta kostnader för internationella biståndsinsatser sker via myndighetens anslag med ett särskilt villkor om att dessa kostnader högst får uppgå till 115 mnkr per år. Nivån har varit konstant sedan 2009 och har urholkats av kostnadsökningar. Verksamheten har under denna

period även ställts inför nya och högre kvalitetskrav framförallt kopplat till resultatstyrning, jämställdhet och miljöintegrering. MSB har därför vid flera tillfällen under de senaste åren tvingats nedprioritera nya insatser.

Efterfrågan på MSB:s stöd inom ramen för det svenska biståndet ökar både vad gäller humanitära insatser och resiliensinsatser för att utveckla andra länders kris- och katastrofhanteringsförmåga. Kontinuerlig utveckling av beredskapen krävs för att säkerställa att det stöd som ges är relevant och ändamålsenligt. Det handlar om teknisk materielutveckling, anpassning av kompetens i resursbasen för insatspersonal samt metodutveckling för effektivt genomförande av insatser i allt mer svårtillgängliga områden.

En ökning av högstbeloppet och anslagstilldelningen skulle förstärka MSB:s grundläggande beredskap att genomföra biståndsinsatser genom att förbättra möjligheterna att rekrytera insatspersonal och säkra att den personal som myndigheten skickar ut har en än mer ändamålsenlig fältutbildning. På så sätt skulle såväl antalet insatser som kvaliteten i dessa öka. En ökad anslagstilldelning skulle också möjliggöra den teknik- och metodutveckling som behövs för att säkerställa att materiel och logistiklösningar når upp till de standards och krav som de allt svårare humanitära kontexterna kräver. Vidare möjliggörs åtgärder och anpassningar för ytterligare stärkt jämställdhets- och miljöintegrering, klimatanpassning samt för hållbarheten i insatsernas resultat. Detta kan uppnås genom utbildning, partnerskap, teknik- och metodutveckling. På sikt skapas också en större bas av personal och kompetens som akut kan användas för operativ hantering av mycket stora nationella händelser som kräver uppskalning inom MSB.

MSB ser behov av en succesiv förstärkning under budgetunderlagsperioden, 15 mnkr 2021, 20 mnkr 2022 och 25 mnkr 2023 relativt 2020 års anslagstilldelning. Det årliga äskandet innefattar ca hälften personalförstärkning och resterande del kostnader för att främst kunna bedriva fler utbildningar för insatspersonal och utveckling av teknik och materiel.

1.2.2 Civil konflikthantering

- Återfinns inte i underlaget till försvarsbeslutsperioden 2021-2025.

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 7, anslag 1:1 Internationell civil krishantering	8	16	24

Behoven inom internationell civil konflikthantering är stora och MSB:s stöd är efterfrågat. Det handlar ytterst om att försvara den europeiska och svenska säkerheten, där vår inre säkerhet främjas bäst av att krishanteringsinsatser bidrar till ökad säkerhet, rättsstatlighet och respekt för mänskliga rättigheter i insatsländerna.

Med en ökad tilldelning på anslaget för Internationell civil krishantering kan MSB bidra än mer inom områden med stora behov och fortsätta utveckla stödet till EU och internationella aktörer så att de i sin tur ökar sin förmåga att hantera kriser och konflikter.

MSB ger ett långsiktigt och omfattande bidrag till EU:s civila krishantering och är en efterfrågad aktör. I stödet till FN och OSSE har myndigheten potential att utöka och bredda insatserna till stöd för organisationernas fredsfrämjande och konfliktförebyggande arbete. MSB bidrar med både missionsstödjande och rådgivande stöd samt kapacitetsutveckling. Myndigheten arbetar med att öka EU:s initiativ att reducera och förhindra negativa miljökonsekvenser av sin verksamhet, ett område som förväntas öka under kommande år.

Som en civilskyddsmyndighet med brett mandat, och dessutom en biståndsaktör som agerar inom både humanitära kriser, fredsfrämjande och resiliens, har MSB en bred uppsättning av kompetenser för att stärka EU, FN och OSSE i deras uppdrag. MSB:s bidrag till dessa organisationer sker i form av expertis, materiel, utbildning och kapacitetsutveckling.

Utifrån de behov som finns kan MSB bidra än mer substantiellt om myndigheten ges ökad tilldelning på 1:1 ap 41 Internationell civil krishantering. Ett utökat anslag skulle framförallt riktas mot arbetet i EU med stärkt svarsförmåga och miljöintegrering, OSSE:s säkerhetsfrämjande arbete och FN:s arbete med konfliktförebyggande och återuppbyggnad. MSB vill även påminna om den hemställan som myndigheten skickat in avseende möjlighet att ta ut avgift för att delfinansiera insatser, ”Hemställan om möjlighet att ta ut avgift för verksamhet under anslag 1:1 Biståndsverksamhet ap. 41 Internationell civil krishantering, dnr 2018-14079” för att kunna utöka stödet.

1.2.3 Informationspåverkan och påverkanskampanjer

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	15	25	40

Hotet från informationspåverkan fortsätter att växa vad gäller omfattningen av aktiviteter, komplexiteten i de metoder som används och antalet främmande makter som har förmåga och intention att bedriva informationspåverkan. Kompetensen inom informationspåverkan behöver öka liksom implementering av nya tekniska lösningar

Det finns ett antal faktorer som ligger till grund för behovet av att förstärka informationspåverkan och påverkanskampanjer:

- Samhällets förmåga att möta det ökade hotet av informationspåverkan från främmande makter är otillräcklig.
- Främmande makt kan genom informationspåverkan påverka opinioner och beslutsfattare och i förlängningen vår demokrati och vårt lands möjligheter till eget beslutsfattande.

- Behov av internationellt kunskapsutbyte med andra länder för att öka kunskapen inom olika hot- och bevakningsområden i syfte att kunna bedriva bättre kunskaps- och utvecklingsinsatser.
- Behov av att vidareutveckla MSB:s egen förmåga att identifiera och möta informationspåverkan

Genom ökade utbildningsinsatser större kunskapsutbyte och utveckling av tekniska lösningar för att automatisera och effektivisera informationsflödet ökar möjligheterna att kunna identifiera och möta informationspåverkan och därmed upprätthålla vår säkerhet och värna grundläggande värden.

En utebliven medelförstärkning innebär en ökad sårbarhet och möjlighet för främmande makt att påverka opinioner och beslutsfattare i Sverige i syfte att uppnå sina mål.

Enligt det försvarspolitiska inriktningsbeslut som fattades 2015, finns det behov av ett psykologiskt försvar anpassat efter dagens förhållanden. Sedan dess har behovet av att skyndsamt bygga upp ett modernt psykologiskt försvar fortsatt att vara en angelägen fråga givet det fortsatta ansträngda omvärldsläget och utvecklingen av främmande makts förmåga att påverka beslutsfattare och opinioner. En viktig del i det moderna psykologiska försvaret är samhällets förmåga att identifiera och möta informationspåverkan. Informationspåverkan används idag framgångsrikt av främmande makt. I syfte att förstärka sin egen position och samtidigt försvaga Sverige och svenska intressen kan t.ex. en stat eller annan aktör sprida information, desinformation och rykten för att påverka attityder och agerande hos enskilda centralt placerade beslutsfattare eller hos befolkningen. Förmågan i samhället att identifiera och möta informationspåverkan har därmed kommit att bli oerhört viktigt för att kunna upprätthålla vår säkerhet och värna grundläggande värden såväl i fred som under höjd beredskap.

MSB bedömer att hotet från informationspåverkan har fortsatt att öka under 2019. Ökningen avser omfattningen av aktiviteter, komplexiteten i de metoder som används och antalet främmande makter som har förmåga och intention att bedriva informationspåverkan riktad mot demokratiska länder, inklusive Sverige, i syfte att påverka opinioner och beslutsfattare.

Arbetet med att utveckla samhällets förmåga att identifiera och möta informationspåverkan pågår. MSB har med tillförda medel från regeringen fortsatt att bidra till utvecklingen av kunskap genom forskning och studier. Bevakningsansvariga myndigheter och övriga aktörers medvetenhet, kunskap och förmåga att med olika metoder möta informationspåverkan har utvecklats genom olika utbildningar. Under 2020 kommer den samlade förmågan att identifiera och möta informationspåverkan att prövas i samband med TFÖ och därefter fortsätta att utvecklas i enlighet med de lärdomar som görs. MSB har också utvecklat myndighetens egen förmåga att identifiera, analysera och möta informationspåverkan. Antalet hot- och bevakningsområden inom området informationspåverkan har utökats. I syfte att integrera analysen av informationspåverkan med övriga potentiella hybridhotsföreteelser har myndigheten också utvecklat sina operativa arbetsformer. Förmågan att

upprätthålla en normalbild och identifiera avvikelser från denna är en del av detta. (Se vidare nästa avsnitt om normalbild och lägesrapportering.)

MSB:s bedömning är att den förmåga som utvecklas inte är tillräcklig och att utvecklingen av samhällets samlade förmåga att identifiera och möta informationspåverkan behöver ske i betydligt högre takt. Det finns ett fortsatt stort behov av att utveckla hela samhällets förmåga att identifiera, analysera och möta informationspåverkan samt öka kunskaper och metoder för att reducera risker och sårbarheter. Förmåga behöver utvecklas hos myndigheter och andra berörda aktörer, exempelvis inom media. Allmänhetens förmåga att utöva källkritik och upptäcka desinformation behöver också utvecklas. Det finns också ett fortsatt stort behov av att utveckla den operativa samordningen för att motverka pågående informationspåverkan.

MSB ser behov av en förstärkning motsvarande 15 mnkr 2021, 25 mnkr 2023 och 40 mnkr 2023. Det omfattar kostnader för:

- Personalförstärkningar för att kunna stödja fler sektorer och ansvariga aktörer i samhället med utbildning, övningar och annan förmåge- samt kunskapshöjande verksamhet.
- Personalförstärkningar för att uppnå en god förmåga att identifiera informationspåverkan med anledning av att hotaktörernas utökade förmåga samt antal.
- Utveckling och införande av teknik och system för att möta informationspåverkan.
- Utveckling och införande av teknik, system samt tjänster till stöd för omvärldsbevakning, informationsinhämtning och analys som är specifikt anpassad för informationspåverkan.
- Omfattande utbildningsinsatser och framtagande av utbildningsmaterial i samhället avseende informationspåverkan.
- Uppdrag till akademiska institutioner avseende utveckling och normering av metoder för att identifiera samt möta informationspåverkan.
- Informationsinsatser för ökad medvetenhet i samhället.
- Utveckling av förmågan att identifiera och möta informationspåverkan vid höjd beredskap och krig avseende metod, organisation, personal och teknik.

De faktorer som är särskilt kostnadsdrivande för ovanstående åtgärder är att uppdraget att identifiera och möta informationspåverkan är omfattande då det berör hela samhället samt att flera delar av verksamheten kräver högt säkerhetsskydd.

1.2.4 Normalbild och lägesrapportering

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	5	5	5

För att öka möjligheter till tidig upptäckt av hot kopplade till gråzon behöver MSB och berörda aktörer stärka sin förmåga att fortlöpande upprätthålla en normalbild av läget i landet. För att åstadkomma detta behövs regelbunden lägesrapportering och framtagning av lägesbilder.

En utebliven medelsförstärkning innebär att förmågan att skapa ett nödvändigt underlag för krisberedskapen och det civila försvaret avseende möjligheten att upptäcka avvikelser, identifiera olika typer av påverkansförsök och hot kopplade till gråzon samt att bedöma innebörden av dessa samt att omsätta resultaten till åtgärder kommer att vara begränsad.

MSB har under 2018-2020 bedrivit ett utvecklingsarbete gällande regelbunden lägesrapportering och normallägesbild. Arbetssättet är en del i upprätthållande av en normalbild av läget i landet och ska stärka förmågan att upptäcka och bedöma avvikelser. En delmängd av arbetet utgör information om civilläget som ska delas med Forsvarsmakten inom ramen för den militärstrategiska lägesbilden.

För att ha en kontinuerlig normalbild på nationell nivå behöver förmågan att lägesrapportera och ta fram lägesbilder stärkas och former för detta fortsatt utvecklas och förankras. En viktig del i detta är att utveckla och implementera nya tekniska lösningar för att effektivisera informationsflöden och bearbetning.

MSB ser behov av förstärkning motsvarande 5 mnkr för perioden. Initialt är två tredjedelar av behovet för systemutveckling och under andra halvan av perioden är förhållandet det omvända med fokus på personalkostnader för driftsättning av nya system.

1.2.5 Förstärkningsresurser

MSB har under de senaste åren påbörjat arbetet med att utveckla och anpassa myndighetens förstärkningsresurser till en förändrad hot- och riskbild.

Beredskapen har stärkts för att möta såväl klimatrelaterade påfrestningar som de behov som uppstår vid exempelvis höjd beredskap. Under kommande år behöver dessa resurser fortsätta att utvecklas och anpassas för att kunna användas vid höjd beredskap då en kommun, region eller myndighet är i behov av stöd. Detta inkluderar bland annat att se över avtal, materiel, tillhandahålla utbildningar och säkra kompetensförsörjningen. MSB ser under den kommande budgetunderlagsperioden framförallt behov av att stärka den nationella operativa förmågan att hantera skogsbränder och CBRNE-händelser.

1.2.5.1 Förmåga att bekämpa skogsbränder

- Återfinns inte i underlaget till försvarsbeslutsperioden 2021-2025.

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:4 Krisberedskap	35 (förutsatt EU-fin)	35 (förutsatt EU-fin)	35 (förutsatt EU-fin)
UO 6, anslag 2:6 MSB	2	2	2
UO 6, anslag 2:3 Ersättning för räddningstjänst mm	10	10	10

Tidiga insatser med flygande resurser minskar risken för svårsläckta skogsbränder vilket också erfarenheterna från skogsbränderna 2018 visar. Det finns behov av att vidareutveckla samhällets förmåga att bekämpa skogsbränder, framförallt förmågan att släcka bränder från luften.

Det finns ett antal faktorer som ligger till grund för behovet av att förstärka förmågan att bekämpa skogsbränder:

- Fortsatt utveckling av skogsbrandsbevakning genom att mer effektivt kunna använda helikoptrar och förstärka med användning av mindre skopande flygplan.
- Ett utökat samarbete med räddningstjänsterna kopplat till nationell räddningsledning och att kunna inrikta, mäkla och prioritera resurser mellan olika räddningstjänster

De ekonomiska incitamenten för att använda flygande resurser ska inte vara sådana att de hindrar en effektiv och tidig insats vilket innebär att flygande resurser bör tillhandahållas kostnadsfritt för kommunerna.

En medelsförstärkning innebär att MSB utvecklar samhällets samlade förmåga att bekämpa skogsbränder i enlighet med de lärdomar som gjordes 2018 och bidrar till en utvecklad EU-gemensam förmåga för skogsbrandsbekämpning från luften i norra Europa. I förlängningen ökar förmågan att släcka större bränder och minskar risken för att bränder blir storskaliga med stora konsekvenser och kostnader som följd.

Arbetet med att ta vara på erfarenheter från skogsbränderna sommaren 2018 och med efterföljande regeringsuppdrag resulterade i en starkt operativ beredskap inför sommaren 2019, bland annat med ett utökat antal skogsbrandsdepåer och starkt förmåga att bekämpa skogsbränder från luften. Ett närmare samarbete med räddningstjänsterna i storstadsregionerna har etablerats i syfte att kunna mäkla räddningstjänstkompetens som stöd till ledning vid större skogsbrandsinsatser. Personal från räddningstjänsterna kan också tas in vid större händelser för att inrikta, mäkla och prioritera resurser mellan olika räddningstjänster (Inriktnings- och prioriteringsfunktion, IPF). Räddningstjänsterna förväntar sig bidrag för sin medverkan i detta arbete. Behov finns att se över om IPF kan vidgas till att omfatta mer än räddningstjänstresurser, hur en IPF kan användas under höjd beredskap, samt hur sådant arbetssätt kan utvecklas på längre sikt. MSB ser också

ett fortsatt behov av arbete kring att säkerställa ett nationellt behov av räddningsledning i form av en förstärkningsresurs för räddningsledning.

MSB ser behov av att fortsätta utvecklingen av skogsbrandsberedskapen och lägger under 2020 och framåt fokus på att skapa ännu bättre förutsättningar för att effektivt använda helikoptrar och eventuellt även skopande flygplan som en förstärkningsresurs för att släcka bränder från luften. Genom att det flygande stödet till skogsbrandsläckning är en del av rescEU inom EU:s civilskyddsmekanism stärks även förmågan till skogsbrandsläckning i norra Europa.

MSB har bedömt att de flygande resurserna bör tillhandahållas kostnadsfritt för kommunerna, i form av nationella förstärkningsresurser. Detta eftersom de ekonomiska incitamenten för att använda flygande resurser inte ska vara sådana att de hindrar en effektiv, tidig insats. Ett tidigt agerande är avgörande för att minska risken för svårsläckta skogsbränder och förebygger därmed stora kriser.

MSB har inte tilldelats finansiering för de flygande resurserna och ser ett behov av en långsiktig finansieringslösning för den andel av uppbyggnads- och beredskapskostnaderna för flygande resurser som Sverige behöver stå för. I nuläget är det mellan 10% och 25% av den totala kostnaden för uppbyggnad och beredskap, givet den EU-finansiering som är möjlig inom civilskyddsmekanismen och rescEU-transition.

MSB förordar en finansiering av resursernas operativa användning via anslag 2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m. Anslaget är i grunden redan anvisat för händelse- och väderrelaterade kostnader och bör vara ett naturligt anslag för ersättning av operativ hantering genom flygande resurser. Finansiering bör ske genom att anslaget tillförs ytterligare medel. En effektiv användning av flygande resurser för skogsbrandsbekämpning i ett tidigt skede har sannolikt en förebyggande effekt vad gäller stora skogsbränder som också kan medföra stora kostnader på anslaget 2:3. Operativa kostnader är svåra att uppskatta, beräkning har gjorts med utgångspunkt i att flygtiden beräknas till 500 timmar under en skogsbrandssäsong.

1.2.5.2 Behov av utveckling av förstärkningsresurser på CBRNE-området

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	20	20	20

Den förändrade hotbilden inom CBRNE kräver utvecklad förmåga i samhället att hantera CBRNE-händelser som en del i det civila försvaret.

Den nationella förmågan behöver stärkas genom utvecklade förstärkningsresurser inom flera olika områden, t.ex.:

- Den nationella förmågan till personsanering behöver stärkas.

- Det behövs tex. en nationell Reach Back funktion som ska kunna hantera CBRNE-stöd till berörda aktörer
- MSB:s nationella kemenheter behöver utvecklas samt aktörsgemensamma utbildningar till dessa.
- Den ekonomiska kompensationen till avtalskommuner inom CBRN-området måste öka.

En utebliven medelsförstärkning innebär att den nödvändiga förmågeutvecklingen uteblir och det finns en risk för att avtalskommunerna inte förnyar sina avtal med MSB, vilket i så fall försämrar den nationella beredskapen att stödja vid olyckor inom CBRN-området.

I NRFB 2019 konstaterar MSB att den förändrade hotbilden inom CBRNE kräver utvecklad förmåga och att gapen mellan risk och förmåga behöver minska. Samhällets förmåga att hantera farliga ämnen måste öka utifrån en bred hot- och riskbild. För att vidareutveckla befintliga samt etablera nya resurser inom CBRNE området bedömer MSB att förmågan behöver stärkas på flera olika områden.

MSB stärker beredskapshållningen genom att stödja kommunerna med kemenheter, saneringsenheter och enheter för avancerad indikering hos avtalade kommuner. Förstärkningsresurser CBRNE består av ett samarbete där MSB köper och äger utrustningen medan avtalskommunerna tar kostnader för bl.a. personal, lokaler, fordon, ledningsstruktur och system för larmning m.m.

Avtalskommunerna har under en tid påtalat att verksamheten är kostsam och att ersättningen från MSB inte täcker tillräckligt stor del av kostnaderna.

Avtalskommunerna för förstärkningsresurs Avancerad indikering (AI) önskar ersättning för att kunna bidra i samordning av arbetet med utveckling och förvaltning av AI. MSB ser också behov av ytterligare en avtalskommun för att höja kapaciteten kopplat till AI och ha täckning i norra delen av Sverige.

MSB bedömer att behovet för att utveckla förstärkningsresurserna uppgår till 20 mnkr årligen relativt 2020 års anslagstilldelning. Kostnadsökningarna består till 5 mnkr årligen av dyrare avtal, 5 mnkr av ökade utbildnings- och övningskostnader samt personella resurser för att driva det omfattande utvecklingsarbetet.

Utveckling och anpassning av befintliga och nya resurser vad gäller kompetens och materiel medför ökade kostnader motsvarande 10 mnkr årligen.

1.2.5.3 Nya förstärkningsresurser mm.

Behovet av nya nationella förstärkningsresurser för civilt försvar, befolkningsskydd och räddningstjänst under höjd beredskap behöver också analyseras och förstärkningsresurser därefter utvecklas under den kommande försvarsbeslutsperioden. Nationella förstärkningsresurser kan tillfälligt förstärka en kommun, en myndighet eller en annan aktör i behov av stöd.

En del i denna översyn handlar om behovet av nationella resurser för att förstärka kommuner att hantera tillkommande uppgifter vid höjd beredskap enligt kapitel 8 i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor. MSB föreslår att svensk räddningstjänst förstärks på tre nivåer, lokalt genom att tillföra medel till kommunal räddningstjänst i militärstrategiskt viktiga områden, regionalt genom regionala räddnings- och undsättningsstyrkor och nationellt genom nationella

förstärkningsresurser för räddningstjänst som förvaltas av MSB och andra myndigheter, se även avsnitt 1.1.3. Behovet av nationella förstärkningsresurser för räddningstjänst vid höjd beredskap behöver analyseras, det kan exempelvis handla om hantering av oexploderad ammunition.

En annan del av denna översyn handlar om se över behovet av, och förutsättningarna för, att använda den materiel och den kompetens som MSB har tillgång till genom den internationella insatsverksamheten nationellt och under höjd beredskap, exempelvis boende- och kontorslösningar och logistik.

Utvecklingen av nya förstärkningsresurser behöver ske stegvis, i dialog med berörda aktörer på främst lokal och regional nivå och i relation till den förmåga som dessa aktörer kan förväntas utveckla. MSB avser att återkomma till regeringen vad gäller behovet av nya nationella förstärkningsresurser. Beroende av vad behovsanalysen visar kan budgetbehovet öka kraftigt.

1.3 Cybersäkerhet och säkra kommunikationer

I arbetet med att trygga samhällets funktionalitet och utveckla totalförsvaret intar informations- och cybersäkerhetsområdet en alltmer central roll. Att hantera digitaliseringens risker och utmaningar är idag nödvändigt för att kunna nyttja dess fördelar. Ett skärpt säkerhetspolitiskt läge och påvisade brister hos samhällets aktörer gör att MSB ser ett stort behov av att ytterligare fördjupa och utveckla det arbete som myndigheten bedriver inom informations- och cybersäkerhetsområdet. I detta ingår särskilt att utveckla informations- och cybersäkerheten inom totalförsvaret, inklusive att utveckla arbetet med säkra kommunikationer. Syftet är att med olika medel höja grundförmågan i samhället och fördjupa samverkan samt öka samordningen, särskilt mellan de myndigheter som har centrala uppgifter inom ramen för det civila cyberförsvaret och med det privata näringslivet. I arbetet ingår både operativt och förebyggande stöd. MSB har 2018 och 2019 tillförts ökade medel för verksamheten vilket skapat förutsättningar att utveckla verksamheten, men det motsvarar inte behoven i samhället.

Nedan redogörs för ytterligare behov av förstärkning inom området.

1.3.1 Samhällets informations- och cybersäkerhet

En ökad ambition när det gäller det breda arbetet med samhällets informations- och cybersäkerhet är nödvändig för att skapa motståndskraft i hela samhället. MSB vill särskilt lyfta två åtgärder: Att fortsätta höja grundnivån för informations- och cybersäkerhet, samt att skapa förutsättningar för en säker digitalisering av informationshanteringen i samhället.

1.3.1.1 Höjd grundnivå informations- och cybersäkerhet

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	20	25	25

Hög innovationstakt och teknisk utveckling gör att arbetet med att skapa redundans och minska sårbarheten i vitala it-system tenderar att bli reaktivt och riskerar att gå för långsamt. Det är därför angeläget att med kraftfulla åtgärder snarast höja grundnivån av informations- och cybersäkerhet i samhället och att säkerställa att totalförsvarets behov även beaktas.

Tre områden bedöms särskilt kräva en ökad ambition för att höja den grundläggande informations- och cybersäkerheten:

- Ett ökat stöd till aktörer som omfattas av NIS-regleringen och förbättrade samverkansformer för de som omfattas av NIS.
- Uppföljning av det systematiska informationssäkerhetsarbetet i den offentliga förvaltningen genom en ny struktur (uppföljningsmodell) och tillhörande tekniskt stöd.
- Riktat stöd till kommuner, regioner och statliga myndigheter, främst i form av praktiska utbildningar och forum för samverkan.

En ökad medelstilldelning ger förutsättningar för att skapa ett sammanhållet arbete i centrala sektorer och goda förutsättningar för NIS-aktörerna att öka sin säkerhet. Med stöd i NIS-regleringen kan MSB ställa enhetliga krav på ett kontinuerligt och systematiskt arbete med informations- och cybersäkerhet inom en rad centrala sektorer. Vidare skapas en förbättrad uppfattning om informationssäkerhetsnivån i offentlig sektor och därigenom möjligheter att ge ännu mer ändamålsenligt stöd till dessa aktörer och ökade möjligheter att kunna tillhandahålla praktiska utbildningar och erbjuda forum för samverkan till kommuner, regioner och statliga myndigheter.

En utebliven medelstilldelning innebär att MSB inte kommer kunna motsvara de förväntningar som finns på myndigheten när det gäller att tillhandahålla stöd för, aktörerna som omfattas av NIS, respektive offentlig sektor.

MSB gör bedömningen att det är angeläget att med kraftfulla åtgärder fortsätta höja grundnivån av informations- och cybersäkerhet i samhället. Myndigheten har genom anslagsförstärkning, tillsammans med nya uppgifter och mandat, på senare år kunnat intensifiera sitt arbete med att höja informations- och cybersäkerhetsförmågan i samhället. Nedan beskrivs tre områden inom vilka MSB ser ett särskilt behov av en fortsatt ökad ambition.

Det första innebär att höja grundnivån hos de privata och offentliga aktörer som omfattas av NIS-regleringen. Med stöd av NIS-regleringen ställer MSB nu enhetliga krav på ett kontinuerligt och systematiskt arbete med informations- och cybersäkerhet inom en rad centrala sektorer, krav som på sikt kommer att kompletteras med sektorsspecifika krav från respektive tillsynsmyndighet på att vidta säkerhetsåtgärder. NIS skapar förutsättningar för ett sammanhållet arbete med att höja grundnivån i flera centrala sektorer. Arbetet med NIS behöver dock fortsätta att utvecklas. Det finns behov av att etablera förbättrade

samverkansformer för de aktörer som omfattas av NIS-regleringen, exempelvis erbjuda praktiska mötesformer och möjligheter att dela kunskap. Vidare är det viktigt att fortsätta öka det stöd som MSB och andra myndigheter lämnar, samt att även se över NIS-regleringens nuvarande tillämpningsområde. Digitaliseringen ger nya möjligheter att styra fysiska processer i samhällsviktig verksamhet (exempelvis eldistribution och vattenrening) och allt fler funktioner blir uppkopplade.

Kombinationen av digitaliseringen (exempelvis sakernas internet) och automatisering ökar samhällets sårbarhet. Då säkerhetsproblemen är gemensamma för många aktörer oavsett sektor genomför MSB sedan flera år tillbaka en samlad nationell satsning på säkerhet i cyberfysiska system, vilket bidrar till ett effektivt resurs- och kompetensutnyttjande. Arbetet innefattar att tillhandahålla praktiska vägledning, tekniska verktyg, praktiska utbildningar, samt även att driva forum och nätverk för informationsdelning. MSB ser ett behov av att öka ambitionen i detta arbete och att rikta det i ännu högre grad mot de aktörer som omfattas av NIS. MSB har behov av förstärkning motsvarande 14 mnkr per år inom detta område varav 12 mnkr avser säkerhet i cyber-fysiska system (3 mnkr för tekniskt stöd och verktyg från MSB till aktörerna och 9 mnkr för stöd från FOI, inkluderande att hålla ett nationellt labb och genomföra tekniska utbildningar riktade mot de som äger och driver samhällsviktiga tjänster), samt 2 mnkr för mötes- och samverkansforum NIS (inkluderande en årlig nationell mötesplats för privat-offentlig samverkan och stöd till operatörer av samhällsviktiga tjänster).

Det andra området där MSB ser behov av ambitionsökning är uppföljning av det systematiska informationssäkerhetsarbetet i den offentliga förvaltningen. Under 2019 tilldelades MSB ett regeringsuppdrag (Ju2019/03058/SSK) om att ta fram en struktur för uppföljning av informationssäkerheten i offentlig sektor.

Uppföljningsstrukturen bedöms kunna bli ett effektivt verktyg för att höja grundnivån i offentlig sektor. Detta arbete förutsätter dock resursförstärkning till MSB när det gäller analys, stöd och återkoppling. För att skapa ett effektivt arbetssätt krävs även ett tekniskt stödsystem som säkerställer en säker och effektiv informationsdelning mellan MSB och deltagande aktörer. MSB ser möjliga personella och tekniska synergier mellan arbetet med it-incidentrapportering och struktur för uppföljning. MSB bedömer att behovet av förstärkning för detta arbete är 2 mnkr 2021 och 4 mnkr 2022-2023. Behoven består till ca hälften av personella resurser och hälften teknikstöd.

Det tredje området där en ambitionsökning krävs rör informations- och cybersäkerheten hos organisationer i den offentliga sektorn. När det gäller offentlig sektor sätter nu MSB med hjälp av nya föreskrifter för första gången en grundnivå för statliga myndigheters it-säkerhet och skärper dessutom kraven på myndigheternas systematiska informationssäkerhetsarbete. En skärpning av regleringen, teknisk utveckling och utökad uppföljning kommer innebära ett ökat behov av stöd och råd, vilket medför ökade förväntningar på MSB som aktör. MSB har på senare tid även fått regeringsuppdrag om att tillhandahålla utbildningar för offentlig sektor (Ju2019/03057/SSK). MSB ökar därmed sitt stöd till kommuner, regioner och statliga myndigheter genom att tillhandahålla

praktiska utbildningar och erbjuda forum för samverkan. I detta ingår även att MSB, vid behov, särskilt ska utveckla stöd till mindre myndigheter. För denna utveckling krävs utökade resurser i form av personal och utveckling av tekniska stödsystem för att klara av en högre belastning av antal utbildade. MSB bedömer att behovet av förstärkning för att utveckla denna verksamhet är 4 mnkr 2021 och 7 mnkr 2022-2023. Behoven består främst av personella resurser men även av utveckling och produktion av utbildning (i samverkan med utbildningsinstitutioner).

1.3.1.2 Säker digitalisering av informationshanteringen i samhället

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	5	5	5

Digitaliseringen av samhällets informationshantering ökar samhällets sårbarhet. Det räcker inte längre att fokusera på enskilda organisationers säkerhetsarbete när det skapas en förvaltningsgemensam digital infrastruktur. För att Sverige ska kunna ta tillvara på digitaliseringens möjligheter och samtidigt värna sina centrala skyddsvärden under normalläge, kris och konflikt behöver samhällets aktörer arbeta samlat för att hantera gemensamma utmaningar och tillgodose totalförsvarets behov.

MSB:s utökade samordnande roll inom informations- och cybersäkerhetsområdet med ett mer praktiskt och aktivt deltagande i pågående offentliga utvecklingsprojekt på digitaliseringsområdet säkerställer att informations- och cybersäkerhet byggs in redan från början i viktiga digitala tjänster i samhället samt att totalförsvarets behov av motståndskraft möts.

En utebliven medelförstärkning kommer att påverka möjligheterna att säkerställa att den offentliga sektorns digitalisering av informationshantering sker på ett säkert sätt. Säkerhetsarbetet riskerar även att i förlängningen bli dyrare och mer fragmenterat.

Samhällets behov av, och kraven på, det gemensamma arbetet med informations- och cybersäkerhet ökar i takt med digitaliseringen. MSB bedömer att myndigheten behöver utöka sin samordnande roll med ett mer praktiskt och aktivt deltagande i pågående offentliga utvecklingsprojekt på digitaliseringsområdet för att säkerställa att informations- och cybersäkerhet byggs in redan från början. Detta för att på ett mer samlat sätt kunna möta de utmaningar som digitalisering och teknikutveckling innebär för viktiga tjänster i samhället och för totalförsvarets behov av motståndskraft.

Behovet av att MSB intar en mer aktiv roll i digitaliseringsarbetet har tydliggjorts i de regeringsuppdrag om att etablera ett nationellt ramverk för grunddata inom den offentliga förvaltningen (I2019/03307/DF), respektive etablera förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte (I2019/03306/DF), som Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) ansvarar för. En sådan roll för MSB inte bara efterfrågas och förutsätts av andra myndigheter, utan MSB gör även bedömningen att en sådan ökad insats kommer

att göra faktisk skillnad för säkerheten i den digitala infrastrukturen och de digitala tjänster som nu byggs upp i samhället.

Som statens informationssäkerhetssamordnare övertar MSB inte något informationssäkerhetsansvar från någon annan aktör, utan arbetar samlat med stöd för kravställning, samverkan, inriktning, uppföljning, kunskapsutveckling samt följer den tekniska utvecklingen inklusive standardiseringsarbetet och identifierar nya åtgärdsbehov. En aktiv roll som samhällets informationssäkerhetssamordnare kräver ytterligare resurser för att bygga tillräcklig förmåga för utökad analys och omvärldsbevakning, praktiskt deltagande i digitaliseringsprojekt, utökad samverkan med andra myndigheter, aktivt deltagande i internationell och nationell standardisering, samt ytterligare arbete med uppföljning. En mer aktiv roll utåt sett kommer även generera en större efterfrågan av stöd, utbildning och inriktning från samhällets aktörer vilket också kommer att kräva ytterligare resurser i form av personal. MSB ser behov av förstärkning motsvarande 5 mnkr årligen för att praktiskt delta i de utvecklingsprojekt som föreslås i den rapportering som DIGG ansvarar för. Det finns även behov av förstärkning för att kunna arbeta med nationell informationssäkerhetssamordning i digitalisering generellt.

1.3.2 Förebygga, upptäcka och hantera cyberangrepp och andra it-incidenter

För att stärka Sveriges säkerhet krävs en samlad nationell förmåga att förebygga, upptäcka och hantera cyberangrepp och andra it-incidenter. Det är därför viktigt att fortsätta stärka den nationella funktionen CERT-SE hos MSB samt att samla nationella förmågor i ett cybersäkerhetscenter. Genom att stärka CERT-SE stärks de delar av den operativa cybersäkerheten som MSB ansvarar för och i en allt högre grad kommer genomföra inom ramen för centrets verksamhet. Genom att inrätta ett nationellt cybersäkerhetscenter stärks även det svenska cyberförsvaret.

1.3.2.1 Operativ incidenthantering – förstärka funktionen CERT-SE

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	10	10	10

För att kunna vara en stark partner i ett nationellt cybersäkerhetscenter, fortsätta bidra aktivt i det internationella och nationella samarbetet mellan CSIRT-funktioner (Computer Security Incident Response Team), samt möta de ökande förväntningar på stöd i NIS-arbetet, behöver MSB fortsätta öka förmågan hos funktionen CERT-SE och därigenom stärka rollen som nationell CSIRT (utpekad enligt NIS).

Det finns ett antal faktorer som ligger till grund för behovet av att förstärka funktionen CERT-SE:

- Den snabba teknikutvecklingen i den digitala domänen ställer krav på att detekteringsförmåga för inträffade it-incidenter och andra cyberangrepp utvecklas i samma takt samt att den tekniska förmågan hos CERT-SE ökar.

- Fortsatt stödjande aktörer som rapporterar it-incidenter och andra cyberangrepp.
- En hög ambition i internationellt CSIRT-samarbeten stärker cybersäkerheten både i Sverige och världen

De insatser som planeras skapar en starkare nationell CSIRT-funktion i Sverige, och ger bättre möjligheter för MSB att vara en stark partner i ett nationellt cybersäkerhetscenter. För aktörerna innebär detta ett mer riktat och kvalificerat stöd, inklusive en ökad detekteringsförmåga i Sverige.

En utebliven medelförstärkning kommer att påverka samhällets förmåga att både detektera och hantera it-incidenter och andra cyberangrepp. Till detta kommer även en ökad svårighet för CERT-SE att samarbeta på samma tekniska nivå som centrala nationella CSIRT-funktioner i Europa och andra internationella partners.

MSB ansvarar för CERT-SE, den nationella funktionen för att förebygga och hantera it-incidenter som kan få konsekvenser för samhällets funktionalitet och försvar. Genom CERT-SE är MSB del i ett omfattande nationellt och internationellt operativt samarbete som stärker cybersäkerheten både i Sverige och i världen. Som utpekad nationell CSIRT (Computer Security Incident Response Team) inom ramen för NIS får MSB kännedom om incidenter som inträffat eller kan inträffa. I rollen ingår att ta emot leverantörernas incidentrapporter, övervaka incidenter på nationell nivå, vidta åtgärder till följd av incidenter och stöd till samhället, samt tillhandahålla dynamisk risk- och incidentanalys och situationsmedvetenhet.

Genom de medel som tillförts verksamheten de senaste åren har MSB kunnat öka med personella resurser för CERT-SE. För att kunna vara en stark partner i ett nationellt cybersäkerhetscenter, fortsätta bidra aktivt i det internationella och nationella CSIRT-samarbetet, samt möta de ökande förväntningar på stöd i NIS-arbetet, behöver MSB fortsätta öka den tekniska förmågan hos funktionen CERT-SE och därigenom ytterligare stärka rollen som nationell CSIRT. En del av förmågeökningen handlar om att fortsätta stärka säkerheten och kontinuiteten i tekniska resurser som krävs för att utföra uppdraget (system, datorhallar och annan infrastruktur). Till detta kommer även en teknisk förmågeökning för att kunna hålla jämna steg med, och i högre grad nyttja, den snabba kommersiella teknikutvecklingen inom området. I det senare ingår även att hantera det ökande behovet av stöd från CERT-SE genom att nyttja teknik och automatisering i högre grad i informationshantering och analys samt i stödet till aktörerna. För att öka den tekniska förmågan hos CERT-SE bedömer MSB ett behov av förstärkning om 10 mnkr under perioden, för främst teknik såsom fortsatt modernisering av tekniska resurser för it-incidenthantering och infrastruktur.

Den samlade incidentrapportering från samhällets aktörer som MSB tar emot ger ett viktigt bidrag till en lägesbild över vilka incidenter som drabbar aktörerna och därigenom förbättrad möjlighet att bättre inrikta stödjande och förebyggande insatser både till enskilda aktörer och breda målgrupper. MSB behöver dock öka detekteringsförmågan vad gäller inträffade it-incidenter. På området kommer flera åtgärder vidtas under kommande år, bland annat utveckling av ett sensorsystem

som ska ge de anslutna aktörerna utökad förmåga att upptäcka och skydda sig mot allvarliga it-angrepp. Ett sådant sensorsystem kompletterar den detektionsförmåga som andra aktörer i det föreslagna cybersäkerhetscentret har. Utvecklingen av den tekniska lösningen för sensorsystemet är resurskrävande eftersom höga krav ställs på säkerhet och funktionalitet, något som förutsätter både väl utredda tekniska lösningar och expertkompetens. MSB har tillförts medel 2019 och har påbörjat arbetet med att stegvis utveckla detektionsförmågan. Myndigheten bedömer att det i periodens senare del kommer att uppstå ett behov av ytterligare medel för att tillhandahålla sensorer till aktörerna.

1.3.2.2 Samlade nationella förmågor i ett cybersäkerhetscenter

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	20	35	50

För att stärka Sveriges säkerhet och den långsiktiga utvecklingen ska ett cybersäkerhetscenter etableras för att stärka de ingående myndigheternas och därmed samhällets samlade förmåga att förebygga, upptäcka och hantera cyberangrepp och andra it-incidenter.

Verksamheten vid det nationella cybersäkerhetscentret förväntas bidra till höjd nationell förmåga genom ett samordnat agerande, informationsdelning och kunskapsöverföring. Det arbete som sker i centret förstärker myndigheternas förmåga att lösa sina respektive uppgifter. Centret förväntas fullt utbyggt leda till:

- Kortare ledtider från detektion till åtgärd.
- Bättre analysresultat med ett större utbyte av information.
- Ökad tydlighet i budskap och rekommendationer.
- Ökad tillgänglighet till de ingående myndigheterna för såväl privata som offentliga målgrupper.
- Stärkt privat-offentlig samverkan.
- Ett ensat nationellt cybersäkerhetsarbete samt harmonisering av föreskrifter och skyddsåtgärder.
- Effektivare användning av statens resurser.

Genom arbetet i centret skapas förutsättningar att nyttja begränsade resurser mer effektivt i att sammanställa analyser och lägesbilder avseende hot, sårbarheter och risker, sprida information mellan ingående myndigheter och andra aktörer samt koordinera arbetet vid it-incidenter och cyberangrepp.

En utebliven medelförstärkning innebär att förutsättningarna för att etablera ett cybersäkerhetscenter inte finns, vilket ökar risken för att den nödvändiga förstärkningen av myndigheternas och samhällets samlade förmåga att förebygga, upptäcka och hantera cyberangrepp och andra it-incidenter inte kan uppnås och att resurser inte kan användas på ett effektivt sätt.

Regeringen beslutade (Fö2019/0100/SUND) att Försvarets radioanstalt (FRA), Försvarsmakten, MSB och Säkerhetspolisen tillsammans ska förbereda åtgärder och lämna förslag för att ett nationellt cybersäkerhetscenter ska kunna inrättas under 2020. Av myndigheternas svar på uppdraget framgår att inrättandet av ett

center kommer att medföra merkostnader för samtliga ingående myndigheter, d.v.s. Polismyndigheten, PTS och FMV och de ovan nämnda.

Under 2020 kommer kostnaderna för de förberedande åtgärderna att hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Från och med 2021 och framåt bedöms förmågeutvecklingen accelerera och då finns behov av resursförstärkning till de ingående myndigheterna för att säkerställa den långsiktiga utvecklingen av centrets verksamhet som krävs för att stärka Sveriges säkerhet.

Den nära samverkan som är tänkt att ske i centret kommer att göra Sverige säkrare inom cyberområdet och stärker det svenska cyberförsvaret. MSB:s bidrag i centret kommer främst att bygga på den förmåga som byggs upp genom funktionen CERT-SE och även det breda förebyggande arbetet i samhället som syftar till att höja grundnivån när det gäller cybersäkerhet. Av särskild vikt är den privat-offentliga samverkan och den kunskap som byggs upp genom it-incidentrapportering och arbetet med NIS. MSB ser behov av förstärkning för de gemensamma kostnaderna för centret (1/7 av de kostnader som redovisas i gemensamt svar på regeringsuppdrag) och dels medel för en ambitionsökning som rör den verksamhet som MSB ansvarar för och som kommer att genomföras via centret. MSB har ambitionen att placera ett större antal medarbetare vid centret och myndigheten vilket innebär både nyrekrytering och omprioritering av annan planerad verksamhet. Behoven av förstärkning är 20 mnkr 2021 (10 mnkr grundkostnader för centret (MSB:s andel) och 10 mnkr för ökad ambition i verksamhet som MSB ansvarar för och som kommer genomföras via centret), 35 mnkr 2022 (grundkostnader 15 miljoner och ökad ambition 20 miljoner) och 50 mnkr 2023 (grundkostnaderna 25 mnkr och ökad ambition 35 mnkr).

1.3.3 Säkra elektroniska kommunikationer

Allt högre krav ställs på att samhällsviktiga aktörer och verksamheter ska kunna utbyta information och samverka på ett robust och säkert sätt. MSB gör bedömningen att kraven på säkra kommunikationstjänster för samhällsviktiga aktörer behöver skärpas och tjänsterna behöver utvecklas för att svara mot samhällsutvecklingen.

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	10	10	15

Robusta och säkra kommunikationstjänster är en förutsättning för den fortsatta utvecklingen av civilt försvar och den totalförsvarsförmåga som nu är under uppbyggnad. Hotbilden finns i hela skalan, allt från driftbortfall i it-system, till sabotage och antagonistiska attacker. En cyberattack kan idag utgöra lika stor fara och skada som ett konventionellt väpnat angrepp. För aktörer inom allmän ordning, hälsa och civilt försvar medför detta höga krav på kommunikationstjänsterna som nyttjas såväl i fred som vid höjd beredskap.

För att uppnå säkrare kommunikationstjänster krävs:

- Ett modernt radiobaserat kommunikationssystem som kan hantera realtidsöverföring av data och rörliga bilder för samhällsviktiga aktörer
- SGSI måste få ett ökat användarantal genom fler anslutna parter samt utveckling av tjänster för att öka förmågan till säker och robust ledning och samverkan.
- En ökad grundfunktionalitet och en aktörsgemensam förmåga att hantera säkerhetsklassificerade uppgifter för samhällsviktiga aktörer är av vikt för den fortsatta utvecklingen av civilt försvar.
- En långsiktighet i förvaltning och fortsatt ambitionsökning för WIS för att möta höga krav på robusthet, säkerhet och tillgänglighet.

Insatserna skapar en ökad lednings- och samverkansförmåga på nationell, regional och lokal nivå. Till detta kommer en förmåga att dela skyddsvärd information, och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, med robusta förbindelser.

En utebliven medelförstärkning medför att samhällsviktiga aktörer och verksamheter i begränsad omfattning kan utbyta information på ett robust och säkert sätt, samt att det kan försena utvecklingen av det civila försvaret.

1.3.3.1 Utveckling av Rakel och SGSI

MSB behöver möta efterfrågan på elektroniska kommunikationstjänster för samhällsviktiga aktörer och verksamheter i hela hotskalan. MSB konstaterar därför att nuvarande Rakel behöver kompletteras och på sikt helt ersättas med ett mer modernt system som kan hantera realtidsöverföring av data och rörliga bilder utifrån behov som uttryckts av nuvarande användarkrets. Samhällsutvecklingen och förändrade säkerhetspolitiska förutsättningar ökar kraven på att utveckla en lämplig mobil och säker lösning. MSB vill därför fästa regeringens uppmärksamhet på betydelsen av att skyndsamt fatta ett beslut om en framtida kommunikationslösning som ersätter nuvarande Rakel.

Swedish Government Secure Intranet (SGSI) är en avgiftsfinansierad kommunikationstjänst för säker kommunikation mellan myndigheter i Sverige och i Europa. SGSI är även en viktig komponent i uppbyggnaden av det nya totalförsvaret, och ett komplement till de system som Försvarsmakten kommer att tillhandahålla. SGSI erbjuder en grundfunktionalitet med höga krav på säkerhet och robusthet och ett 40-tal aktörer är idag anslutna. MSB ser stora behov av att öka antalet anslutna till SGSI samt att genomföra särskilda satsningar på utveckling av SGSI och tjänster som kan nyttjas av aktörer i den svenska krisberedskapen och i uppbyggnaden av det civila försvaret. MSB har tillförts medel men bedömer att utvecklingsarbetet behöver finansieras med anslag för ökade förvaltningskostnader, för etablering av tillkommande tjänster, samt utveckling av stöd till aktörerna för att hantera säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

MSB bedömer att behoven av förstärkning är 6 mnkr 2021-2022 och 11 mnkr 2023. Myndighetens ambition är att öka antalet anslutna organisationer till ca 100 st. Behoven omfattas till ca hälften av personella förstärkningar och resterande kostnader omfattar stöd till aktörerna vid anslutning (grundkostnader), utveckling av tjänster samt förvaltningskostnader.

1.3.3.2 Portal för Sveriges krisberedskap

Webbaserat informationssystem (WIS) är ett tekniskt stödsystem för informationsdelning mellan aktörer i det svenska krisberedskapssystemet. Idag använder över 600 offentliga och privata organisationer WIS. Systemet har utvecklats till en portal för Sveriges krisberedskap och underlättar för aktörer att samverka i vardagen och att dela information före, under och efter samhällsstörningar. Denna utveckling har medfört större krav på robusthet, säkerhet, utveckling, kundstöd och utbildning. MSB har tillförts medel för WIS och arbetar med att utveckla en version av WIS som kan hantera skyddsvärda uppgifter (säker WIS). I takt med att systemets användbarhet ökar och det får en allt större betydelse ser MSB behov av en ambitionshöjning och åtgärder för att säkerställa en långsiktighet. MSB bedömer ett behov av förstärkning av 4 mnkr årligen för förvaltning, förstärkta personella resurser och fortsatt teknisk utveckling av tjänsten. I detta ligger att särskilt stödja aktörer som ansluter sig till säker WIS.

1.3.4 Ledningsplatser – alternativa, skyddade och mobila ledningsplatser

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:4 Krisberedskap	100	200	200

Idag finns det brister hos bevakningsansvariga myndigheter när det gäller utrymning och flytt av ledningsförmåga från ordinarie ledningsplats till alternativ, skyddad eller mobil ledningsplats vilket kan påverka aktörens förmåga att hantera en uppkommen händelse.

Det finns ett antal faktorer som ligger till grund för behovet av att förstärka ledningsplatser

- En nationell samordning avseende skyddade ledningsplatser kan skapa synergier både ekonomiskt och ge förutsättningar för att en skyddad ledningsplats kan användas av flera aktörer.
- En högre statlig andel av finansiering kan öka uppbyggnadstakten av alternativa och skyddade ledningsplatser

Genom att ge MSB en samordnande roll kan synergier skapas, såväl ekonomiska som inriktande och stödjande. En högre andel statlig finansiering av alternativa, skyddade och mobila ledningsplatser ger en ökad utbyggnadstakt.

En utebliven medelförstärkning medför att aktörerna kan komma att ha en begränsad ledningsförmåga under störda förhållanden.

Som en del i MBS:s svar på regeringens ”Uppdrag till Försvarmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att främja och utveckla en sammanhängande planering för totalförsvaret (Fö2017/00688/MFI)” angavs att MSB avsåg att stödja och verka för att bevakningsansvariga myndigheter samt

prioriterade landsting och kommuner ska ha stärkt förmågan till planering för att verka från alternativ/mobil och/eller skyddad ledningsplats.

MSB har identifierat brister till ledningsplatsförmåga för att hantera händelser hos aktörerna i systemet. Flertalet av de bevakningsansvariga myndigheterna har tillgång till en ordinarie ledningsplats men saknar tillgång till alternativ/mobil och/eller skyddad ledningsplats. Vid behov av utrymning och flytt av ledningsförmåga finns således inga alternativ vilket kan påverka aktörens förmåga att hantera en uppkommen händelse.

Om MSB får en uttalad roll att stå för nationell samordning avseende skyddade ledningsplatser och i denna roll fungera som en stödjande och inriktande part kan synergier uppnås ekonomiskt men också att skyddade ledningsplatser kan användas av flera aktörer som har i uppgift att samverka på t.ex. regional nivå. Ägarförhållanden ska utgå ifrån de som äger dessa anläggningar idag.

En ökad förmåga till samverkan och ledning i hela hotskalan för prioriterade aktörer kan styras med olika nivåer av statsbidrag. Ett sätt att öka prioriterade aktörernas incitament att uppföra olika former av alternativa ledningsplatser är att erbjuda en högre statlig andel än vad som gjorts för uppbyggnad av krisberedskap och på så sätt säkerställa att arbetet kan fortgå i snabbare takt. Utifrån rådande modell med 50 % andel statligt bidrag ser MSB behov av en förstärkning från 2021 för att kunna modernisera och driftsätta 5-10 skyddade ledningsplatser per år. Det medför även behov av ökad bemyndiganderam om ca 500 mnkr för anslag 2:4 Krisberedskap från 2021. Utbyggnaden avseende skyddade ledningsplatser utgår även ifrån det befintliga bestånd som finns. Bedömt behov av utökade betalningsmedel omfattar även utbetalning av statsbidrag för vidmakthållande av anläggningar för att stoppa ytterligare avveckling av anläggningar som redan finns i offentlig ägo.

1.4 Beredskap för kriser och krig

Beredskap för kriser och krig syftar till att samhället ska vara robust, motståndskraftigt och förberett för kriser och krig. En framgångsfaktor i arbetet med civilt försvar är att arbetet bygger på den fredstida krisberedskapen och genomförs i nära samverkan med de särskilt utpekade statliga myndigheterna, landets regioner och kommuner samt med Försvarmakten inom ramen för en sammanhållen totalförvarsplanering.

Civilt försvar handlar om att samhället ska fungera även under mycket störda förhållanden. Det handlar t.ex. om tillgången till mat, vatten, el och transporter, men också förmågan att skydda befolkningen genom t.ex. skyddsrum och evakuering. Det civila försvaret är dessutom avgörande för att det militära försvaret ska kunna lösa sin uppgift. Därför krävs en parallellitet mellan civilt och militärt försvar för hela totalförvarsutvecklingen. Att inte finansiera det civila försvaret tillräckligt riskerar att göra de stora satsningarna på det militära försvaret otillräckliga.

MSB kan konstatera att det finns ett betydande finansiellt behov för utvecklingen av civilt försvar under kommande budgetunderlagsperiod. Det är i vissa fall svårt att göra kostnadsberäkningar då delar av systemet inte är utvecklat och olika utredningar pågår. Samtidigt bör detta inte hindra att det i försvarsinriktningsbeslutet anges inriktning, visas på prioriteringar och att ambitionsnivåer sätts för kommande fem år. I följande avsnitt framhåller MSB de behov av förstärkningar som myndigheten idag bedömer, men dessa kan behöva revideras under budgetunderlagsperioden i takt med att utredningar och inriktningar beslutas.

MSB understryker återigen att flera av de behov av förstärkningar som behövs inte specifikt utvecklar MSB:s verksamhet utan stärker aktörerna och utvecklingen av hela det civila försvarssystemet. Det gäller särskilt de behov av ytterligare medel som framställs för anslag 2:4 Krisberedskap. Ändamålet för anslag 2:4 Krisberedskap är bland annat att finansiera åtgärder för att skapa förmågan till höjd beredskap för det civila försvaret. MSB har de senaste åren finansierat utveckling av konkreta beredskapsåtgärder och anser att denna utveckling kommer att fortsätta och att behovet av anslaget är fortsatt betydande för att få till stånd beredskapshöjande insatser. Utifrån MSB:s helhetssyn över brister och sårbarheter kan MSB rikta in medlen där de gör bäst nytta.

Den återupptagna planeringen för höjd beredskap kräver omfattande utveckling och betydande finansiella behov. Det civila försvaret behöver förstärkas när det gäller:

- *Personalförsörjningen:* Det finns behov av att rekrytera och utbilda fler frivilliga personer till totalförsvaret då ordinarie personal inte kommer att räcka till. De frivilliga försvarsorganisationerna är viktiga och de bör ges ökade ekonomiska medel både i form av organisationsstöd och i uppdragsersättning. Även utbildning inom totalförsvaret bör öka.
- *Försörjningsberedskap:* Det behövs fortsatt mycket utveckling kopplat till systemet för försörjningsberedskap. Med det följer också närmare samarbete med och ökat stöd till näringslivet.
- *Starkt förmåga att hantera händelser under höjd beredskap:* För att hantera ett läge inför och vid höjd beredskap krävs ett effektivt aktörsgemensamt agerande på lokal, regional och central nivå. Det handlar om ledningsförmåga, lägesbilder och förmåga att prioritera resurser, värdlandsstöd samt alternativa ledningsplatser hos prioriterade aktörer.
- *Befolkningsskydd:* Politisk inriktning behövs kopplat till framför allt skyddsrum. I övrigt behöver systemet för varning, evakuering och hemskydd utvecklas.
- *Totalförsvaret i samhällsplaneringen:* Totalförsvarets krav behöver i ökad utsträckning beaktas i samhällsplaneringen. Tempot kopplat till riksintresse behöver öka liksom stödet när det gäller att bevaka totalförsvaret i samhällsplaneringen.
- *Övning:* Övning är en viktig del för att utveckla förmågan. Övningsverksamheten bör utvecklas för att möta de behov som finns kopplat till utvecklingen av totalförsvaret.

- *Forskning.* Forskning inom området totalförsvaret behöver öka för att kunna ge kunskapsunderlag som bidrar till bättre förutsättningar att kunna möta framtidens hot, risker och utmaningar samt skapa ett mer motståndskraftigt och säkert samhälle.

En utebliven medelsförstärkning kommer att påverka förutsättningarna för att bygga upp ett starkt civilt försvar vilket krävs för att samhället under höjd beredskap ska klara att skydda civilbefolkningen och upprätthålla samhällsviktig verksamhet. Finansiering av det civila försvaret behöver spegla de satsningar som görs på det militära försvaret för att skapa en parallellitet.

1.4.1 Aktörsgemensam hantering

För att hantera ett läge inför och vid höjd beredskap krävs ett effektivt aktörsgemensamt agerande på lokal, regional och central nivå. Det aktörsgemensamma agerandet bygger i sin tur på en rad delar som inkluderar samordning på central nivå, aktörsgemensam inriktning och samordning, ledningsplatser med ändamålsenlig teknik, samt en förmåga att ta fram beslutsunderlag i form av lägesbilder. Andra delar i arbetet innefattar såväl personella som materiella förstärkningsresurser. I detta avsnitt redovisar MSB kostnadsbedömningar avseende stärkt förmåga till hantering. Finansiella behov för ledningsplatser beskrivs i avsnitt 1.3.4 och nationella förstärkningsresurser i avsnitt 1.2.5. En viktig förutsättning för det aktörsgemensamma agerandet är säkra elektroniska kommunikationer som beskrivs i avsnitt 1.3.3.

1.4.1.1 Stärkt förmåga till hantering

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB Förvaltning	10	10	10

Vid samhällsstörningar är det en stor fördel om samhällets aktörer arbetar på ett strukturerat och likartat sätt. MSB:s metodstöd Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar (MSB777) innehåller utgångspunkter och arbetssätt för att öka den aktörsgemensamma förmågan att hantera samhällsstörningar. Metodstödet revideras för närvarande utifrån behovet av att kunna hantera gråzonsproblematik och situationer då det råder höjd beredskap. En central ambition i revideringen är att knyta samman krisberedskapen och civilt försvar, utifrån synsättet att samhället bör bygga på ett enda system för att hantera hela bredden av samhällsstörningar, från olyckor och kriser till höjd beredskap och väpnat angrepp inom ramen för totalförsvaret. Metodutvecklingen och stöd till aktörerna för implementering av metoder, processer m.m. inom ledning och samverkan medför behov av ytterligare medel.

MSB tar under 2020 fram en inriktning för civila aktörers agerande vid mottagande av EU-stöd och internationellt stöd, s.k. världlandsstöd. Inriktningen kommer att beskriva förberedande åtgärder och civila aktörers agerande vid mottagande av internationella resurser, under fredstida kriser och under höjd

beredskap. Här behövs stödjande insatser till de organisationer som svara för världsstödet.

Behovet av övning inom krisberedskap och totalförsvaret i Sverige såväl som internationellt bedöms öka kommande år. Detta kopplat till framför allt civilt försvar, men kan också handla om fredstida kriser kopplat till t.ex. klimatförändringar. MSB ser utifrån detta ett behov av att stärka kapaciteten inom framför allt två områden:

- planera, genomföra och utvärdera enskilda nationella och regionala samverkans- och totalförvarsövningar samt deltagande i internationella övningar,
- ökat stöd till aktörerna i planering, genomförande av och erfarenhetshantering från övningar.

Sammantaget ser MSB ett behov av 10 mnkr årligen för att kunna stärka förmågan till hantering. Behovet avser främst personella resurser.

1.4.2 Psykologiskt försvar

Informationspåverkan och enskilda individers försvarsvilja och motståndskraft inför kris och krig är två bland flera verksamheter som kan sägas bidra till ett modernt psykologiskt försvar. Medelsbehov för informationspåverkan och påverkanskampanjer redovisas i avsnitt 1.2.3.

1.4.2.1 Enskildas försvarsvilja och motståndskraft

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB			5

I Motståndskraft pekar Förvarsberedningen på att försvarsvilja och folkförankring är grunden för möjligheten att uppbåda ett trovärdigt försvar. Invånare och beslutsfattare måste medvetandegöras om krigets krav. MSB arbetar kontinuerligt med att öka befolkningens motståndskraft och har som ett särskilt mål för verksamheten att individens motståndskraft inför kriser och krig ska ha ökat till 2022. Det sker bland annat genom kampanjen Krisberedskapsveckan och genom produktion av målgruppsanpassat informationsmaterial till bland annat skolan. Därutöver har de frivilliga försvarsorganisationerna ett särskilt uppdrag av MSB att utbilda allmänheten i krisberedskap vilket bland annat sker under krisberedskapsveckan

Broschyren *Om krisen eller kriget kommer* fick ett stort genomslag hos Sveriges invånare. Intresset för bland annat hemberedskap har ökat markant liksom medvetenheten om olika hot och risker. I MSB:s uppföljande undersökningar framgår att människor har uppskattat att få denna typ av information i form av en hemskickad broschyr. MSB anser att det är grundläggande att befolkningen

löpande får aktuell information och kunskap om den utveckling som pågår och vad detta innebär för enskilda individer. MSB ser därför behov av att inom några år producera en uppdaterad version av broschyren vilket medför ett behov av förstärkning motsvarande 5 mnkr 2023, som en förberedelse för att distribuera broschyren 2024.

1.4.3 Personalförsörjning

1.4.3.1 Totalförsvarsutbildning

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	10	10	10

Den återupptagna totalförsvarsplaneringen och den verksamhet som ska bedrivas för uppbyggnaden av totalförsvaret genererar stora kunskapsbehov. Idag genomförs en rad utbildningar på uppdrag av MSB, eller i egen regi av Försvarshögskolan som uppdragsutbildningar i syfte att utveckla deltagarnas kunskaper om totalförsvaret. Den återupptagna totalförsvarsplaneringen och den förmågehöjning i systemet som nu måste ske (bl.a. mot bakgrund av försvarsberedningens förslag) innebär att behovet av totalförsvarsutbildning i samhället i stort ökar. Det innebär dels att ett större antal personer behöver genomgå utbildning, men också att befintliga utbildningar behöver revideras och anpassas efter de behov som uppkommer i takt med att totalförsvarsplaneringen fortskrider. För att skapa gemensamma förutsättningar för sådan planering kan det exempelvis vara aktuellt att utveckla totalförsvarsutbildning som är särskilt anpassad för respektive framtida sektor samt kortare intensivutbildning för näringslivet. Till viss del sker detta redan idag, men verksamheten skulle behöva utvecklas, anpassas och utvidgas till nuvarande förutsättningar och målsättningar.

1.4.4 Utökad roll för frivilliga försvarsorganisationer

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:4 Krisberedskap (orgstöd och uppdragsersättning)	40	60	80
UO 6, anslag 2:6 MSB	5	5	10

Frivilliga försvarsorganisationerna (FFO) har en viktig roll i personalförsörjningen inom totalförsvaret. De är en organiserad, utbildad och övad förstärkningsresurs och gör även viktiga insatser för den folkliga förankringen av totalförsvaret och i att stärka försvarsviljan i landet. MSB arbetar tillsammans med FFO, för att

utveckla och möjliggöra för organisationerna att ta sig an nya uppgifter som föreslås i Förvarsberedningens rapport Motståndskraft, genom att stärka organisationernas långsiktiga strategiska planering och arbete med t ex kompetenshöjning om totalförsvaret, säkerhetsskydd och krigsorganisation. MSB ser också ett stort behov av att rekrytera och utbilda fler frivilliga personer till totalförsvaret för att möta det ökade behovet och ta sig an nya uppgifter.

För att möjliggöra att FFO kan vara denna resurs är det en nödvändig förutsättning att de ges tillräckliga ekonomiska medel och att anslaget ökar både i form av organisationsstöd och i uppdragsersättning. Organisationsstödet har varit oförändrat sedan lång tid tillbaka och det är av särskild vikt för organisationernas möjlighet att öka antalet utbildade. MSB föreslår en samlad anslagspost för organisationsstöd och uppdragsersättning som MSB disponerar. Den samlade anslagsposten kan antingen vara ett eget anslag eller en del av anslag 2:4 Krisberedskap för att säkerställa både bidrag och ersättning. Regeringen har gett MSB och Förvarsmakten i uppdrag att genomföra en översyn av FFO:s roll inom totalförsvaret. MSB kommer i detta uppdrag mer konkret redogöra för MSB:s bedömningar av det framtida behovet av frivilliga resurser och de eventuella ökade kostnader det medför.

MSB ser även stora behov av att förstärka den egna myndigheten för att kunna ge stöd till de frivilliga försvarsorganisationerna i takt med att totalförsvaret utvecklas och behovet av totalförsvarsupplysning och personalförstärkning ökar. MSB kommer exempelvis att behöva inrikta strukturer och processer. Det handlar om strategiarbete och utbildningsinsatser men kan även vara t.ex. inköp av utrustning. Här finns också behov av kunskapshöjande insatser riktade till offentliga aktörer.

1.4.5 Befolkningsskydd

MSB har de senaste åren tilldelats ökat anslag för att påbörja återskapandet av ett system för ett adekvat befolkningsskydd. Förstärkningen har främst medfört att arbetet med utrymningsplanering har kunnat återupptas samt att antalet skyddsrumskontroller har kunnat öka.

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	45	45	45

1.4.5.1 Varning

Varning och information till befolkningen är en primär del inom befolkningsskyddet. Under budgetunderlagsperioden behöver förslag till lösningar för effektiv varning till befolkningen i både fred och krig tas fram. Ett effektivt förvarningssystem för t.ex. angrepp från luften behöver upprättas omgående och ersätta den tillfälliga lösning som för närvarande finns. Dessutom finns behov av att fortsätta den modernisering som påbörjats av utomhusvarningssystemet, samt test och implementering av andra tekniker för varning, främst EU-Alert

(mobiltelefoni). Ett system för information till befolkningen i skyddsrum och i anslutning till utrymning av skyddsrum ska tas fram.

För att kunna genomföra de nödvändiga åtgärderna för implementering av effektiva metoder för flygvarning, modernisering av varningssystemet och införande av nya metoder för kommunikation och varning ser MSB behov av att förstärka förvaltningsanslaget med 40 mnkr under perioden. Det avser:

- ett fortsatt utbyte av pneumatiska varningsanläggningar till elektroakustiska varningsanläggningar (idag har vi en utbytestakt på 300 anläggningar per år, vi har ett behov av att öka till 600 anläggningar)
- implementering av ett effektivt system för flygvarning
- system för spridning av varning till alla system som kan användas såsom utomhusvarning, mobiltelefoni etc., utredning och utveckling av nya metoder för effektiv varning via exempelvis mobiltelefoni att kunna användas under höjd beredskap, samt även utvärdera om dessa kan ha fredsnutna exempelvis för ”crowd control” i samband med terrorishandlingar.
- Analysera och utveckla system för information till befolkningen i skyddsrum och i anslutning till utrymning av skyddsrum.
- Fortsatt vidmakthållande av utomhusvarningssystem, utveckling av manöversystemet, etc. löpande under perioden för att t.ex. ta fram redundanta lösningar för aktivering av ljudsändare och redundans avseende manöversystemet, kommande batteribyten mm.
- Översyn över vilka områden som kan tänkas vara i behov av förstärkt varningssystem med avseende på det civila försvaret. I detta ingår också återtagande av de cirka 800 varningsanläggningar som idag ligger vilande.

1.4.5.2 Utrymning och inkvartering, organisation för hemskydd samt skyddsrum och andra skyddade utrymmen

Utrymning kan vara ett effektivt sätt att skydda befolkningen. MSB bedömer att planeringen för utrymning och inkvartering, primärt med inriktning mot militärstrategiskt viktiga områden, måste återupptas. Scenarion med omfattande spontanutrymning behöver också beaktas. Under budgetunderlagsperioden ska föreskrifter samt en handbok om utrymning under höjd beredskap tas fram. En analys av vilka geografiska områden som berörs ska genomföras i samverkan med Försvarsmakten.

En hemskyddsorganisation har en viktig uppgift att förmedla information mellan kommunen och befolkningen samt att verka för att skydda, rädda och hjälpa befolkningen vid höjd beredskap. Där ingår bland annat att informera befolkningen om skyddsrum och att ge praktiska råd. En lokalt förankrad hemskyddsorganisation, uppbyggd för att kunna möta krigets krav, kan även bidra till stor nytta vid fredstida kriser, genom den kunskap som finns hos de människor som har en roll i den. De frivilliga försvarsorganisationerna är viktiga i

hemskyddets planering, organisering, utbildning och personalförsörjning. Under de närmaste åren behöver en hemskyddsorganisation utvecklas. Regler och uppdrag som rör frivillig försvarsverksamhet behöver även anpassas till det nya befolkningsskyddet.

I det regeringsuppdrag som MSB redovisade 2017 Befolkningsskyddets förmåga och anpassning till nutida förhållanden (MSB 2017-695) beskrivs flera olika åtgärder. MSB avvaktar inriktning och dimensionering avseende dessa förslag. De beräkningar som MSB lämnat innebär stora finansiella behov.

För att fortsatt kunna utveckla arbetet med ett sammanhängande system för befolkningsskydd ser MSB behov av en ökning på förvaltningsanslaget motsvarande 5 mnkr 2021-2023 för att kunna förstärka främst med personal.

1.4.6 Försörjningsberedskap

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	5	15	20

Försörjningsberedskap är en central uppgift för det civila försvaret i vilken både offentliga och privata aktörer är viktiga. Näringslivet och kommunerna besitter dessutom stora resurser, såväl materiella som personella, som i sig skulle kunna behöva tas i förfogande av det civila eller militära försvaret för att lösa totalförsvarets uppgifter.

Det kvarstår ett omfattande arbete med att utveckla systemet för försörjningsberedskap. MSB behöver också ge stöd till olika aktörer. Det handlar t.ex. om:

- Dimensionering av försörjningsberedskapen samt att utveckla metoder för att balansera krav och prioritera resurser mellan sektorer och geografiska områden, såväl på nationell, regional och lokal nivå.
- Formerna för att finansiera verksamheten, t.ex. beredskapsersättning, beredskapslån och beredskapsgaranti. Det förutsätter personella resurser såväl för att utveckla och driva verksamheten som för att förvalta ett nytt system.
- Utveckla krav på leveranssäkerhet och tillgänglighet hos de aktörer som ska svara för leverans av varor och tjänster.
- Stöd till de myndigheter som ska ha en roll i försörjningsberedskapen samt stöd till t.ex. näringslivet att stärka de förmågor som behöver finnas.

MSB:s arbete med att utveckla och ge stöd kopplat till försörjningsberedskap behöver förstärkas med 5 mnkr 2021, 15 mnkr 2022 och 20 mnkr 2023.

1.4.7 Totalförsvaret i samhällsplaneringen

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:6 MSB	5	5	5

MSB ansvarar för att identifiera riksintressen för den civila delen av totalförsvaret. MSB bör, i högre utsträckning än vad som görs idag, tillsammans med berörda aktörer inventera områden och anläggningar som är viktiga för totalförsvarets civila del och vid behov utpeka dessa som riksintressen, i syfte att skydda dem mot åtgärder som kan motverka totalförsvarets intressen. MSB har ett pågående arbete att identifiera riksintressen men takten behöver öka.

Under decennier har denna aspekt inte beaktats i plan- och byggprocessen hos kommuner och länsstyrelser. Det behövs insatser för att återuppta denna dimension i plan- och byggärenden för att bevaka totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen till berörda aktörer samt utveckla förmågan att inte bara bedöma om projekt (t.ex. mer omfattande infrastrukturprojekt) kan inverka på existerande totalförsvarsverksamhet utan också ställa krav på hur projekten bör omhänderta totalförsvarets intressen på sikt. En höjd ambitionsnivå för arbetet med beredskapshänsyn i samhällsplanering i linje med Försvärsberedningens förslag medför ett visst behov av utökade resurser under perioden.

1.4.8 Forskning och utveckling

Behov av finansiering, mnkr, relativt 2020 års anslagstilldelning.

Anslag	2021	2022	2023
UO 6, anslag 2:4 Krisberedskap	50	75	100

Ändamålsenlig forskning på totalförvarsområdet gör Sverige intressant som samarbetspartner och utgör en viktig komponent för att skapa motståndskraft och handlingsfrihet vid t.ex. påtryckningar, hot och konflikter. MSB, tillsammans med Försvärsmakten, är en av de största finansierarna av behovsmotiverad forskning inom försvar och säkerhet. Forskningen ska ge förutsättningar att kunna möta framtidens hot, risker och utmaningar samt för att skapa ett mer motståndskraftigt och säkert samhälle. Mot bakgrund av att området totalförsvärs under många år varit nedprioriterat finns nu en starkt ökad efterfrågan av kunskapsutveckling inom området. Därtill finns det i dagsläget få satsningar på FoU till stöd för utvecklingen av ett samlat totalförsvärs.

För uppbyggnaden och utformningen av totalförsvärs krävs att det tas ett samlat grepp om rådande behovsbild inom FoU samt att nyttiggörandet av de samlade resultaten säkerställas. Som huvudföreträdare för det civila respektive militära försvärs är det avgörande att MSB och Försvärsmakten har en god samverkan

och dialog avseende inriktning av sådan forskning där det finns möjlighet till synergi och samlade satsningar. I stort innebär detta ett nytt sätt att arbeta för MSB och Försvarsmakten.

1.4.9 Övriga utvecklingsbehov

1.4.9.1 Överenskommelser om krisberedskap och civilt försvar

Rådande överenskommelser mellan MSB och SKR om kommunernas arbete med civilt försvar och regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar avser perioden 2018–2020. Kommande överenskommelser kommer att ta hänsyn till planeringsinriktningen med dimensionerande utgångspunkter för civilt försvar, den försvarspolitiska inriktningspropositionen och de utredningar som har bäring på utvecklingen av totalförsvaret. De nya överenskommelserna träder i kraft den 1 januari 2021. Ersättningen till kommuner och regioner syftar till att främja utvecklingen av totalförsvaret. MSB avser att återkomma om behov av ytterligare medel för anslag 2:4 Krisberedskap när arbetet med överenskommelserna kommit längre.

2 Behov av författningsändringar

MSB har under de senaste åren identifierat och framfört ett antal behov av författningsändringar. Ett par nya behov av författningsändringar har tillkommit. Nedan redovisas dels vilka behov av författningsändringar som tidigare framförts och som fortfarande är relevanta och aktuella, dels nya behov av författningsändringar som har identifierats.

2.1 Översyn av totalförsvarsrelaterade författningar samt förslag till ändringar

Redan i BU 2018-2020 framförde MSB att den särskilda lagstiftning som bedömts nödvändig för att kunna tillämpas inom ramen för totalförsvaret i huvudsak är av äldre datum även om den formellt fortfarande är ikraft. MSB konstaterade att befintlig lagstiftning visserligen adresserar frågor och behov som är aktuella även i samband med den återupptagna totalförsvarsplaneringen, men på vissa områden är det en tydlig brist att lagstiftningen inte är anpassad till nu rådande förhållanden.

MSB lyfte också fram ett behov av att konkretisera kommuners och regioners uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) samt att se över den statliga ersättningen till kommuner och regioner för dessa uppgifter.

Motsvarande behov lyftes även i BU 2019-2020 där MSB framförde att myndigheten på ett tydligare sätt än idag behöver kunna inrikta och stödja ett sammanhållet beredskapsarbete i hela hotskalan – allvarliga olyckor, krisituationer (extraordinära händelser) samt höjd beredskap och krig. Ett väsentligt skäl till förslaget var och är att reglerna om förberedelser för och verksamhet under extraordinära händelser i fredstid (2 kap. LEH) och reglerna om förberedelser för verksamhet under höjd beredskap (3 kap. LEH) inte är tillräckligt harmoniserade. Likaså gäller kravet på att inrätta en krisledningsnämnd som kan ta över verksamhetsansvar från övriga nämnder i kommunen bara med avseende på extraordinära händelser i fredstid. Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av det civila försvaret i kommunen och det är inte på samma sätt tydligt vad kommunstyrelsens ledningsansvar kan omfatta. Även uppgifter som handlar om utbildning och övning avser i dagsläget endast fredstida kriser.

MSB framförde också i BU 2018-2020 att den gällande överenskommelsen mellan staten och dåvarande SKL (numera SKR) om kommunernas krisberedskap borde ersättas med en utvecklad författningsreglering i den förordning som ansluter till LEH, i kombination med föreskrifter från MSB enligt ett bemyndigande som regeringen kan lämna i samma förordning. Även LEH behöver ses över och

anpassas till ett återupptaget arbete med civilt försvar i kommuner och regioner. Detta bedömde dock MSB skulle komma att kräva längre tid och i avvaktan på en ny lagreglering anförde MSB att de nu föreslagna åtgärderna skulle vidtas.

Även i BU 2020-2022 tog MSB upp frågan om författningar kopplade till totalförsvarsarbetet och anförde att MSB, inom ramen för totalförsvarsplaneringen, kommer att analysera hur olika verkställighetsföreskrifter kan användas för att inrikta, kravställa och stödja totalförsvarsplaneringen. Det rör exempelvis områden som planering, uttagning av mark och byggnader, utrymning, undanförsel och förstöring, folkrätt, eventuell civilplikt samt krigsorganisation. MSB framförde också att om det bedöms nödvändigt kommer myndigheten att modernisera och utveckla befintliga verkställighetsföreskrifter eller inom andra områden ta fram nya föreskrifter.

Allteftersom planeringsarbetet fortskrider anser nu MSB att delar av det regelverk som berör totalförsvaret behöver genomgå en övergripande översyn och anpassas och moderniseras till nutida förhållanden. Beroende på hur systemet för totalförsvaret kommer att utvecklas i sin helhet kan helt nya författningar behöva tillkomma. Under 2020, i samband med att totalförsvarsövningen genomförs, kommer sannolikt ytterligare behov av författningsändringar och/eller behov av nya totalförsvarsrelaterade författningar att belysas, både avseende möjligheterna att bidra med stöd till Försvarsmakten under höjd beredskap och för att öka motståndskraften och effekten i totalförsvaret i stort.

MSB bedömer att det finns ett behov av att se över de författningar som relaterar till totalförsvaret i stort, särskilt de delar som innefattar den så kallade beredskapslagstiftningen. Även Försvarsmakten tar i sitt underlag för försvarspolitisk proposition 2021–2025 från den 15 november 2019 upp behovet av att se över den så kallade beredskapslagstiftningen i stort, och pekar bland annat på behovet av att anpassa lagstiftningen till den osäkerhet som kan uppstå i gränslandet mellan krig och fred. Syftet med en sådan översyn är att i en och samma kontext skapa ett sammanhängande system av författningar som möjliggör en tydligare planering för fred-kris-höjd beredskap och krig med regelverk som är tillämpningsbara i hela hotskalan. Till detta bör även frågan om kommunernas och regionernas former för samverkan med de frivilliga försvarsorganisationerna ses över där regler och uppdrag behöver anpassas till bland annat det nya befolkningskyddet.

Vid en sådan genomlysning kan det också vara relevant att överväga om MSB eller andra myndigheter behöver ytterligare bemyndiganden inom ramen för sin roll före och under höjd beredskap.

En sådan översyn behöver också innefatta resonemang kring unionsrättens eventuella påverkan på regelverken för militärt och civilt försvar och hur implementerad unionsrätt ska förhålla sig till nationellt försvar och säkerhet, särskilt kopplat till beredskapslagstiftningen.

MSB anser därför att en bred utredning som täcker in den samlade lagstiftningen i det här läget skulle gagna den fortsatta totalförvarsplaneringen.

2.2 Ändring i krisberedskapsförordningen samt i förordningen om totalförsvaret och höjd beredskap

På kort sikt ser MSB behov av förtydliganden i förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap (nedan krisberedskapsförordningen) samt förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap. Formuleringarna i förordningarna behöver bättre spegla en helhetssyn på fredstida krisberedskap och på civilt försvar, utifrån hela hotskalan vad gäller såväl förebyggande som förberedande åtgärder.

MSB ska i enlighet med 1 § p 7 förordningen (2008:1002) med instruktion för MSB företräda det civila försvaret på central nivå i frågor som har betydelse för avvägningen mellan civila och militära behov av samhällets resurser om inte något annat följer av annan författning. Enligt 8 § förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap ska, vid höjd beredskap, bevakningsansvariga myndigheter lämna Försvarsmakten det underlag som behövs för att myndigheten ska kunna fullgöra sin informationsskyldighet till regeringen. Bevakningsansvariga myndigheters informationsskyldighet till regeringen vid höjd beredskap regleras i 18 § förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap. Av dessa författningstexter framgår inte att bevakningsansvariga myndigheter även under höjd beredskap ska hålla MSB informerad, vilket i praktiken innebär att det blir svårt för MSB att kunna upprätthålla en samlad lägesbild om inte rätt information inkommer. Det blir också följaktligen problematiskt för MSB att kunna företräda det civila försvaret i enlighet med uppdraget i 1 § p 7 i myndighetens instruktion.

MSB föreslår därför att regleringen i 14 § krisberedskapsförordningen, om myndigheternas skyldighet att på begäran lämna den information till MSB som behövs för samlade lägesbilder behöver ändras så att det tydligt framgår att sådan information ska lämnas till MSB även under höjd beredskap. Även 8 § förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap bör ändras på motsvarande sätt.

2.3 Befolkningsskyddet

MSB har bl.a. i redovisning av regeringsuppdrag Ju2016/07731/SSK samt i budgetunderlaget för 2020-2022 framfört behovet av inriktning för skyddsrumsverksamheten och samtidigt flaggat för behovet av en översyn av lagen (2006:545) om skyddsrum med tillhörande förordning. MSB delar därmed Försvarsberedningens uppfattning ifråga om en översyn av skyddsrumslagstiftningen, inte minst mot bakgrund av att en mer omfattande skyddsrumsverksamhet i enlighet med vad Försvarsberedningen föreslår skulle

kräva att uppgifter fördelas från MSB till framförallt kommunerna. Det bör också poängteras att det befintliga skyddsrumbeståndet är en av få ännu kvarvarande resurser i det civila försvaret som är någorlunda intakt. Samhällsutvecklingen, förtätningen av stadskärnor, pågående urbanisering och förändrade hotbilder gör emellertid att befintlig lagstiftning inte svarar upp mot de behov som finns för att även framgent behålla systemet fungerande. Givet den kostnad som uppbyggandet av skyddsrumssystemet har inneburit för staten anser MSB att det vore olyckligt om en utebliven reformering av lagstiftningen skulle innebära att systemets funktionalitet går förlorad.

I samband med en översyn av skyddsrumslagstiftningen ser MSB också ett behov av att se över de övriga skyddade utrymmen som har uppförts utanför skyddsrumssystemet, men som har eller kan ha betydelse för befolkningsskyddet eller andra behov i det civila försvaret. Det gäller bland annat de så kallade befolkningsskyddsrummen i de större städerna som är byggda som komplement till de vanliga skyddsrummen, skyddade utrymmen för sjukvårdens behov i regionernas regi samt andra utrymmen som är eller skulle kunna användas som skyddade utrymmen, t.ex. tunnelbanestationer och underjordiska tågstationer.

I detta sammanhang vill MSB poängtera vikten av att även övriga delar av befolkningsskyddet belyses i en sådan översyn, då skyddsrumsverksamheten endast är en beståndsdel av flera i det system som ska säkerställa befolkningens skydd i händelse av krig. Hit hör bland annat samspelet och avvägningen mellan fysiskt skydd respektive utrymning, behovet av fungerande varningssystem och behovet av resurser för att kunna ta sig fram till skyddsrum under rasmassor.

2.4 Räddningstjänst och förebyggande av olyckor

MSB har tidigare framfört behov när det gäller bl.a. en stärkt legal grund för MSB:s datainsamlingar. MSB inväntar nu besked när det gäller räddningstjänstutredningens förslag och återkommer därför i särskild ordning med kompletterande förslag om räddningstjänstrelaterade förordningsändringar som behöver göras, lämpligen i samband med att lagen om skydd mot olyckor revideras.

2.5 Utökad användarkrets av SGSI och möjligheter att ta ut avgift

I BU 2019-2021 framförde MSB ett behov av utökad användarkrets för SGSI och därmed en ändring i myndighetens instruktion som förtydligar uppdraget som tidigare givits i regleringsbrevet. MSB får i enlighet med 27 § i myndighetens instruktion åta sig att mot avgift utveckla och förvalta tekniskt stöd till andra myndigheter. Något stöd för att ta ut avgifter för ett sådant tillhandahållande till andra aktörer, t.ex. kommunala eller statligt ägda bolag, finns dock inte.

När SGSI infördes angavs endast statliga myndigheter som användare och i dagsläget är ett trettiotal svenska myndigheter anslutna. MSB framförde ett behov av att SGSI ska kunna tillhandahållas även till kommuner och regioner och i vissa fall även andra aktörer, t.ex. SOS Alarm. En målbild är att samma användarkrets som använder Rakelsystemet skulle kunna använda SGSI. Frågan togs åter upp i BU 2020-2022. Om en utökning av användarkrets genomförs behöver MSB till följd av detta även medges ta ut avgifter för tillhandahållandet. MSB avser inkomma med en hemställan i särskild ordning rörande utökad användarkrets för SGSI och möjligheter att ta ut avgift för SGSI.

2.6 Psykologiskt försvar och informationspåverkan

MSB har tidigare framfört behov av författningsändringar inom området för psykologiskt försvar och informationspåverkan. Regeringen har sedan dess tillsatt utredningen om en ny myndighet för psykologiskt försvar som har som uppgift att bl.a. analysera och lämna förslag på vilka uppgifter en sådan ny myndighet ska ansvara för samt nödvändiga författningar och författningsändringar. MSB anser att de behov av författningsändringar som framförts inom området kvarstår och utgår från att dessa behov kommer att beaktas och eventuellt omhändertas inom ramen för den pågående utredningens arbete.

3 Ekonomi

3.1 Finansiering

Nedan följer MSB:s förslag till finansiering av myndigheten 2021-2023.

Utgiftsområde 6, anslag 2:2 ap 2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor

Anslag 2:2, ap 2 får användas för utbetalning av statsbidrag till kommuner för förebyggande åtgärder mot naturolyckor som utförs eller avser bli utförda för att anpassa Sverige till de effekter som följer av förändrat klimat.

MSB ser att den tillfälliga anslagsnivån under 2019 om 129,85 mnkr bör permanentas till en årlig anslagsnivå från 2021. En återgång till lägre anslagsnivå skulle innebära att inga nya åtgärder kan beviljas bidrag och att MSB under ett antal år endast kan infria redan beviljade åtaganden. MSB anser att det blir svårt att bedriva ett långsiktigt arbete och att uppmana kommunerna att vidta förebyggande åtgärder om MSB inte ser en långsiktighet och har medel som kan möta behovet.

Anslag (tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Utgiftsområde 6, anslag 2:2	129 850	74 850	129 850	129 850	129 850

Utgiftsområde 6, anslag 2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.

Prognosen för innevarande år överstiger redan tilldelad anslagsnivå vilket beror på att vi har reglerat händelser som avser både 2018 och 2019. MSB avser under året att inkomma med en hemställan om ytterligare anslagsmedel. Anslaget får från 2020 även användas till bidrag för skogsbrandsbevakning.

MSB föreslår att anslagsnivån höjs med 10 mnkr från 2021 för att finansiera flygande resurser för brandbekämpning, då den typ av kostnader har samma grunder som ersättning för räddningstjänst och skogsbrandsbevakning (går inte att styra utan är väderberoende). Nuvarande finansiering med förvaltningsanslag är därför inte lämplig.

Anslag (tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Utgiftsområde 6, anslag 2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	173 540	57 580	37 580	37 580	37 580

Utgiftsområde 6, anslag 2:4 Krisberedskap, ap. 1 Viss internationell säkerhetsfrämjande och humanitär verksamhet

Under 2019 beslutade Regeringskansliet att MSB fick disponera 6 300 tkr av anslaget till två olika insatser. Prognosen för kommande år under budgetunderlagsperioden motsvarar beräknad tilldelning.

Anslag (tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Utgiftsområde 6, anslag 2:4 ap 1 Viss internationell säkerhetsfrämjande och humanitär verksamhet	3 413	11 343	11 013	11 013	11 013

Utgiftsområde 6, anslag 2:4 Krisberedskap, ap. 5 Krisberedskap

Prognosen nedan baseras på att de förslag MSB redogör för i kapitel 1 genomförs.

Utgiftsområde 6, anslag 2:4 ap 5 Krisberedskap	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Nuvarande uppgifter (belopp enl BP)	1 353 915	1 301 042	1 256 103	1 256 104	1 256 104
Verksamhet som påverkar anslagsbehovet:					
Operativ hantering av samhällsstörningar					
Förstärkningsresurser			35 000	35 000	35 000
- <i>Förmåga att bekämpa skogsbränder</i>			35 000	35 000	35 000
Summa Operativ hantering av samhällsstörningar			35 000	35 000	35 000
Cybersäkerhet och säkra kommunikationer					
Ledningsplatser			100 000	200 000	200 000
Summa Cybersäkerhet och säkra kommunikationer			100 000	200 000	200 000
Krisberedskap och civilt försvar					
Forskning och utveckling			50 000	75 000	100 000
Frivilliga försvarsorganisationer			40 000	60 000	80 000

Summa Krisberedskap och civilt försvar			90 000	135 000	180 000
Summa	1 353 915	1 301 042	1 481 103	1 626 104	1 671 104

Utgiftsområde 6, anslag 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Prognosen nedan baseras på att de förslag MSB redogör för i kapitel 1 genomförs.

Utgiftsområde 6, anslag 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (belopp i tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Nuvarande uppgifter	1 349 457	1 386 091	1 380 946	1 380 945	1 380 945
Verksamhet som påverkar anslagsbehovet:					
Räddningstjänst och olycksförebyggande					
Utbildningsverksamheten			38 000	91 000	130 000
Summa Räddningstjänst och olycksförebyggande			38 000	91 000	130 000
Operativ hantering av samhällsstörningar					
Internationella insatser			15 000	20 000	25 000
Informationspåverkan och påverkanskampanjer			15 000	25 000	40 000
Normalbild och lägesrapportering			5 000	5 000	5 000
Förstärkningsresurser			22 000	22 000	22 000
- <i>Förmåga att bekämpa skogsbränder</i>			2 000	2 000	2 000
- <i>Utveckling CBRNE</i>			20 000	20 000	20 000
Summa Operativ hantering av samhällsstörningar			57 000	72 000	92 000
Cybersäkerhet och säkra kommunikationer					
Samhällets informations- och cybersäkerhet			25 000	30 000	30 000
- <i>Höjd grundnivå cybersäkerhet</i>			20 000	25 000	25 000
- <i>Säker och hållbar digitalisering</i>			5 000	5 000	5 000
Förebygga, upptäcka och hantera cyberangrepp och andra it- incidenter			30 000	45 000	60 000
- <i>Operativ incidenthantering</i>			10 000	10 000	10 000

- Samlade nationella förmågor i ett cybersäkerhetscenter			20 000	35 000	50 000
Säkra elektroniska kommunikationer			10 000	10 000	15 000
Summa Cybersäkerhet och säkra kommunikationer			65 000	85 000	105 000
Krisberedskap och civilt försvar					
Aktörsgemensam hantering			10 000	10 000	10 000
Enskildes försvarsvilja och motståndskraft					5 000
Personalförsörjning			10 000	10 000	10 000
Frivilliga försvarsorganisationer			5 000	5 000	10 000
Befolkningsskydd			45 000	45 000	45 000
Försörjningsberedskap			5 000	15 000	20 000
Totalförsvaret i samhällsplaneringen			5 000	5 000	5 000
Summa Krisberedskap och civilt försvar			80 000	90 000	105 000
Summa	1 349 457	1 386 091	1 620 946	1 718 945	1 812 945

Utgiftsområde 7, anslag 1:1 ap 41, Internationell civil krishantering

Inom Civil konflikthantering har MSB med ökade medel på anslag från UD utvecklat stödet till de olika insatserna och arbetet på högkvarter.

MSB ser möjlighet att öka verksamheten med ytterligare 8 mnkr årligen. Ett utökat anslag skulle framförallt riktas mot arbetet i EU med stärkt svarsförmåga och miljöintegrering, OSSE:s säkerhetsfrämjande arbete och FN:s arbete med konfliktförebyggande och återuppbyggnad.

Anslag (tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Utgiftsområde 7, anslag 1:1 ap 41, Internationell civil krishantering (kap 1.7)	55 008	62 031	70 000	78 000	86 000

Utgiftsområde 20, anslag 1:10 ap 1 Klimatanpassning – del till MSB

Anslagsposten används för klimatanpassning inom MSB:s ansvarsområde för karteringar, konsekvensbedömningar och riskhanteringsplaner avseende översvämningar, skyfall, värmeböljor, skogsbrand samt ras- och skred.

MSB kommer t ex att bedriva utvecklingsarbete inom området skogsbrand för att ta fram underlag till kommunernas riskhantering.

MSB disponerar även anslaget för uppgifter enligt förordningen om översvämningsrisker. MSB kommer under kommande år ha kostnader i storleksordningen 3-6 mnkr per år för uppgifter enligt förordningen för områden med betydande översvämningsrisk.

För att kunna bedriva verksamheten under anslaget mer effektivt, bland annat kunna hantera förseningar i leveranser, äskar MSB att myndighetens anslagspost tillförs möjlighet att disponera eventuellt sparande.

Anslag (tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Utgiftsområde 20, anslag 1:10, Klimatanpassning, del till MSB.	15 457	15 500	15 500	15 500	15 500

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

Nedan redovisas prognosen för den samlade avgiftsfinansierade verksamheten där avgiftsinkomsterna disponeras följt av prognoskommentar för respektive verksamhet.

	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Uppdragsverksamhet (tkr)					
Uppdragsutbildning kost och logi och stöd med asylboende m.m.					
Intäkter	40 653	40 800	41 500	42 100	42 100
Kostnader	-44 727	-44 300	-41 500	-42 100	-42 100
Resultat	-4 074	-3 500	0	0	0
Ackumulerat	-4 896	-8 396	0	0	0
Tekniska system					
Intäkter	11 690	13 500	13 500	13 500	13 500
Kostnader	-11 701	-13 500	-13 500	-13 500	-13 500
Resultat	-11	0	0	0	0
Ackumulerat	2 506	2 506	2 506	2 506	2 506
Tjänsteexport					
Intäkter	18 111	14 700	12 000	5 000	5000
Kostnader	-18 579	-14 753	-12 000	-5 000	-5000
Resultat	-468	-53	0	0	0
Ackumulerat	53	0	0	0	0

Internationella insatser					
Intäkter	102 081	100 000	110 000	110 000	110 000
Kostnader	-102 400	-100 000	-110 000	-110 000	-110 000
Resultat	-319	0	0	0	0
Ackumulerat	-5 522	-5 522	-5 522	-5 522	-5 522
Rakel					
Intäkter	575 911	571 189	571 189	571 189	577 189
Kostnader	-503 812	-546 189	-638 189	-547 189	-677 189
Resultat	72 099	25 000	-67 000	24 000	-100 000
Ackumulerat	292 880	317 880	250 880	274 880	174 880
Strategiskt lager EU					
Intäkter	44 438	69 500	105 000		
Kostnader	-43 035	-69 568	-105 000		
Resultat	1 403	-68	0	0	0
Ackumulerat	68	0	0	0	0
Summa					
Intäkter	792 884	809 689	853 189	741 789	747 789
Kostnader	-724 254	-788 310	-920 189	-717 789	-847 789
Resultat	68 630	21 447	-67 000	24 000	-100 000
Ackumulerat	285 089	306 468	247 864	271 864	171 864
Offentlighetsverksamhet					
Intyg förare					
Intäkter	4 893	7 255	8 000	8 750	8 750
Kostnader	-5 134	-7 825	-8 220	-8 575	-8 575
Resultat	-241	-570	-220	175	175
Ackumulerat	-327	-897	-1 117	-942	-767

Uppdragsutbildning kost och logi och stöd med asylboende m.m.

Verksamheten uppdragsutbildning m.m går med nuvarande förutsättningar inte att bedriva i ekonomisk balans. Det är framför allt kost och logi som går med underskott.

De fasta kostnaderna dominerar och när MSB, för att tillgodose kundernas behov, började tillhandahålla utbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap (deltidsbrandmän) utanför våra egna skolor för att komma närmare kunderna minskade underlaget som nyttjar kost och logi på skolorna.

MSB anser dock att kost och logi på skolorna är en förutsättning för att kunna bedriva utbildningsverksamhet vilket gör att avveckling av denna verksamhet inte är aktuellt så länge vi ska bedriva verksamhet i egen regi. MSB ser också att det finns en sannolikhet att civilplikten återinförs vilket väsentligt skulle öka volymerna inom kost o logi. Kost och logi är i sig också en förutsättning för att kunna bedriva civilpliktsutbildning på skolorna.

MSB äskar därför återigen om att Uppdragsutbildning m.m. ska kunna delfinansieras med anslag tills volymerna ökar och verksamheten kan bedrivas med nollresultat.

Tjänsteexport

MSB:s tjänsteexport avser till stor del utbildningar som finansieras inom EU:s civilskyddsmekanism, men utbildningsuppdrag genomförs även på uppdrag från utländska myndigheter eller mellanstatliga organisationer.

Det är stor osäkerhet över vilken omfattning som tjänsteexporten kommer att bedrivas de kommande åren eftersom verksamheten är beroende på hur stor del av våra offerter och EU-ansökningar som antas i konkurrens med andra aktörer. Därför är endast en bedömd miniminivå angiven för de kommande åren.

Tekniska system

Inom ramen för mandatet att utveckla och förvalta tekniska system mot avgift tillhandahåller MSB SGSI (Swedish Government Secure Intranet). SGSI är ett intranät, skilt från internet, för säker och krypterad kommunikation mellan myndigheter i Sverige och i Europa. För att kunna stödja utvecklingen inom totalförsvarsplanering finns behov av betydande utveckling av systemet. MSB ser svårigheter med att finansiera den utvecklingen med intäkter. Dessa särskilda satsningar föreslås därför finansieras med anslag, se avsnitt ovan.

Internationella insatser

I den internationella avgiftsfinansierade insatsverksamheten finansieras endast de direkta kostnaderna för insats med avgift. MSB har således marginella möjligheter att återställa underskottet i verksamheten.

Rakel

Med undantag för ett bidrag från anslag 2:4 Krisberedskap för att finansiera en lägre abonnemangavgift för kommuner finansieras Rakelverksamheten i sin helhet med avgift under budgetunderlagsperioden.

Intäkter för statliga myndigheterna har beräknats till motsvarande beslutad nivå av regeringen för 2020. För regioner, kommuner och andra kunder har intäkterna beräknats till samma nivå som för år 2019 med en mindre ökning för kommuner från 2023 utifrån att överenskommelsen om att subventionera kommunernas Rakelabonnemang med 27 mnkr årligen sträcker sig till och med år 2022.

Kostnadsökning från år 2019 till 2020 förklaras främst av ökade kostnader för avskrivningar på planerade och genomförda investeringar i utrustning som nått sin ekonomiska eller tekniska livslängd samt investeringar till följd av ökad anslutning, för att klara ökade volymer av taltrafik. 2021 prognostiserar vi för en engångskostnad avseende upphandlingskostnader för ett nytt system - och driftavtal. Från 2023 räknar vi med att det nya driftsavtalet är på plats och att det medför ökade driftskostnader.

(mnkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Intäkter					
Statliga myndigheter	400	400	400	400	400
Kommuner	73	74	74	74	80
Regioner	39	39	39	39	39
Övriga kunder och övriga intäkter	71	65	65	65	65
Summa intäkter	583	578	578	578	584
Summa kostnader	538	580	672	581	684
Anslag för kompensation för sänkt avgift för kommuner (samverkanstillägg)	27	27	27	27	
Årets resultat	72	25	-67	24	-100

*) I intäkterna ingår även MSB:s egna avgifter som användare av Rakel

Strategiskt lager EU

Verksamheten omfattar att hantera EU:s lager med materiel som används i civila krisinsatser samt utveckla ett ERP-system för materiel som finansieras med EU-medel. Verksamheten har under 2019 ökat i omfattning och förväntas nå planerad omfattning under 2020 och 2021. Verksamheten avslutas i mitten av 2021.

Intyg förare

Under 2019 har ett nytt examinationssystem introducerats. Antalet genomförda prov har varit betydligt färre under 2019 jämfört med tidigare år. Det är oklart om det beror på en tillfällig nedgång eller om det nya examinationssystemet i sig medför en permanent nedgång. Detta innebär stor osäkerhet över hur många prov som genomförs de kommande åren. Om antalet prov inte kommer att öka jämfört med 2019 behöver priset för examination höjas för att komma i balans med kostnaderna. Prognosen i tabellen är baserad på nuvarande priser.

Sammanlagt överskott i avgiftsfinansierad verksamhet

Det ackumulerade resultatet vid utgången av 2019 uppgår till 35,7 procent av intäkterna (omsättningen). I enlighet med regleringsbrevet får MSB balansera det ackumulerade överskottet i Rakelverksamheten i ny räkning.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras

När det sker ett oljeutsläpp driver MSB skadestandsprocess med stöd av sjölagen (1994:1009) mot fartygets ägare som är ansvarigt för utsläppet för att få ersättning för de kostnader utsläppet orsakat.

MSB driver för närvarande inget ärende varför prognosen för perioden är noll.

Översikt finansiering

Sammanfattningsvis lämnar MSB följande prognos för anslag och avgiftsinkomster.

(tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Utgiftsområde 6, anslag 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	129 850	74 850	129 850	129 850	129 850
Utgiftsområde 6, anslag 2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	173 540	57 580	37 580	37 580	37 580
Utgiftsområde 6, anslag 2:4 ap 1 Viss internationell säkerhetsfrämjande och humanitär verksamhet	3 413	11 343	11 013	11 013	11 013
Utgiftsområde 6, anslag 2:4 ap 5 Krisberedskap	1 353 915	1 301 042	1 481 103	1 626 104	1 671 104
Utgiftsområde 6, anslag 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 349 457	1 386 091	1 620 946	1 718 945	1 812 945
Utgiftsområde 7, anslag 1:1 ap 41, Internationell civil krishantering	55 008	62 031	70 000	78 000	86 000
Utgiftsområde 20, anslag 1:10, Klimatanpassning, del till MSB	15 457	15 500	15 500	15 500	15 500
Avgiftsinkomster som disponeras	797 777	816 944	861 189	750 539	756 539
Summa	3 878 417	3 725 381	4 227 181	4 367 531	4 520 531

3.2 Investeringar och lånebehov

Investeringar klassificeras antingen som verksamhetsinvesteringar eller samhällsinvesteringar. Rakeltillgångar och beredskapstillgångar klassificeras som *samhällsinvesteringar*. Samhällsinvesteringarna har en särskild låneram, Övrig kreditram (enl. 7 kap. 6 § budgetlagen). Övriga anläggningstillgångar klassificeras som verksamhetsinvesteringar och har en låneram enligt 7 kap. 1 § budgetlagen för sin finansiering.

Verksamhetsinvesteringar

Verksamhetsinvesteringar utgörs av investeringar i den löpande verksamheten men också kopplat till nationella förstärkningsresurser. Förstärkningsmateriel har numer sällan en entydig användning för civilt försvar utan används över hela hotskalan och redovisas därför inte som beredskapstillgång.

Under senare år har MSB:s investeringsbehov ökat och fortsätter öka. Dels med anledning av nya lokaler i både Karlstad och Stockholm men främst till följd av att myndighetens tillförts ytterligare medel som möjliggjort att satsningar kan göras inom utbildningsverksamheten och avseende förstärkningsmateriel.

Verksamhetsinvesteringar (tkr)	2019 utfall	2020 Prognos/ utfall	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Immateriella verksamhetsinvesteringar					
Datasystem, rättigheter mm	16 587	1 350	6 050	1 000	2 500
Materiella investeringar					
Maskiner, invent, installationer mm	63 628	79 911	85 210	57 680	50 125
Byggnader, mark mm	987	0	200	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	30 527	4 950	5 100	1 400	1 000
Summa verksamhetsinvesteringar	111 730	86 211	96 560	60 080	53 625
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret	72 062	74 011	65 560	55 080	43 625
Anslag 2:4 Krisberedskap	39 667	12 200	31 000	5 000	10 000
Summa finansiering	111 730	86 211	96 560	60 080	53 625

Samhällsinvesteringar

De tillgångar i MSB:s verksamhet som klassificeras som samhällsinvesteringar är Rakel och beredskapstillgångar. Rakelverksamheten svarar för merparten. De mest betydande beredskapstillgångarna sett till ekonomisk omfattning är utomhusvarning samt investeringar som görs i länsstyrelsernas ledningsplatser. De investeringar som görs sker med beaktande av införandet av ett eventuellt nytt system för kommunikation baserat på lte-teknik som ger ökad datakapacitet. Investeringarna avser såväl investeringar till följd av ökat antal användare som investeringar i ny teknik för att kunna tillhandahålla nya tjänster. Även reinvesteringar i de tidigast byggda etapperna av infrastrukturen kommer att vara aktuella. Det förändrade säkerhets- och försvarspolitiska läge Sverige befinner sig i påverkar användarnas behov och krav på säkra kommunikationer, fortsatta investeringar för kontinuitet och ökat skydd behövs för att säkerställa att Rakel möter användarnas behov.

Samhällsinvesteringar (tkr)	2019 utfall	2020 Prognos/ utfall	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
Anskaffning och utveckling av nya investeringar					

Rakel	216 247	212 600	169 100	98 300	95 000
Summa utgifter för anskaffning och utveckling	216 247	212 600	169 100	98 300	95 000
<i>Varav investeringar i AT</i>					
Maskiner, inventarier och installationer	216 247	212 600	169 100	98 300	95 000
<i>Summa varav investeringar i AT</i>	216 247	212 600	169 100	98 300	95 000
Finansiering					
Anslag 2:4 ap 5	11 898	2 600	5 000	0	0
Övrig kreditram (lån RGK)	204 349	210 000	164 100	98 300	95 000
Summa finansiering av anskaffning och utveckling	216 247	212 600	169 100	98 300	95 000
Vidmakthållande av befintliga investeringar					
Beredskapstillgångar	35 241	29 500	29 500	29 500	29 500
Summa utgifter för vidmakthållande	35 241	29 500	29 500	29 500	29 500
<i>Varav investeringar i anläggningstillgångar</i>					
Beredskapstillgångar	35 241	29 500	29 500	29 500	29 500
<i>Summa varav investeringar i AT</i>	35 241	29 500	29 500	29 500	29 500
Finansiering					
Anslag 2:4 ap 5					
Krisberedskap	16 308	17 500	13 000	13 000	13 000
Övrig kreditram (lån RGK)	18 932	12 000	16 500	16 500	16 500
Summa finansiering av vidmakthållande	35 240	29 500	29 500	29 500	29 500
Totala utgifter för nyanskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	251 488	242 100	198 600	127 800	124 500
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	251 488	242 100	198 600	127 800	124 500

Lånebehov

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar

Under perioden ser MSB ett ökat lånebehov till verksamhetsinvesteringar.

Bakgrunden till det ökade lånebehovet är att myndighetens anslagsnivå har ökat vilket möjliggör fler satsningar. Satsningar som påverkar lånen är främst nya lokaler och investeringar i utbildningsverksamheten. MSB bedömer att låneramen behöver öka från 2020 års nivå på 220 mnkr till 240 mnkr från 2021.

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar (tkr)	2019 utfall	2020 Prognos/ utfall	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
IB lån i Riksgäldskontoret	168 956	180 000	216 000	233 000	240 000
Nyupplåning	58 024	87 000	66 000	55 000	44 000
Amorteringar	46 584	52 000	49 000	48 000	46 000
UB lån i Riksgäldskontoret	180 396	216 000	233 000	240 000	237 000
Beslutad/föreslagen låneram	200 000	220 000	240 000	240 000	240 000
Ränteutgifter	0	0	0	0	0
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Anslag 2:6 och övriga avgiftsintäkter	46 584	51 700	48 600	48 200	45 900

Övrig kreditram och räntor för investeringar i samhällsändamål

Det är främst infrastrukturen kopplat till Rakelverksamheten som genererar behov av kreditram. Om beslut om utveckling av Rakel innebärande kommunikation baserat på lte-teknik som ger ökad datakapacitet dröjer kommer det innebära större behov av reinvesteringar i det befintliga systemet då stora delar av anläggningarna snart har uppnått den ekonomiska livslängden.

MSB ser ett behov av marginal mellan planerat lånebehov och låneram så att det finns utrymme att omplanera genomförandet av investeringar om det skulle behövas, på grund av ändrade tidplaner eller förutsättningar.

Rakelverksamheten är helt avgiftsfinansierad, innebärande att räntor och amortering till följd av nya lån finansieras genom avgifter från användarna.

Av beredskapstillgångarna är det endast utomhusvarning som föranleder behov av kreditram. Övriga beredskapstillgångar finansieras direkt med anslag (statskapital).

Övrig kreditram och räntor för investeringar i samhällsändamål (tkr)	2019 utfall	2020 Prognos/ utfall	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.
IB lån i Riksgäldskontoret	1 304 000	1 254 000	1 327 000	1 270 000	1 198 000
Nyupplåning	164 000	304 000	186 000	115 000	112 000
Amortering	214 000	230 000	242 000	187 000	186 000
UB lån i Riksgäldskontoret	1 254 000	1 327 000	1 270 000	1 198 000	1 123 000
Beslutad/föreslagen låneram	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000
Beräknad ränteutgift	0	0	0	0	0
Finansiering av räntor och avskrivningar					

Anslag 2:6 MSB:s förvaltningsanslag	16 000	16 000	17 000	17 000	18 000
Avgiftsintäkter Rakel	198 000	214 000	225 000	170 000	168 000

3.3 Räntekontokredit

I den löpande verksamheten finns ett behov av kredit för att hantera förskott till leverantörer, att kostnader uppstår innan intäkter erhålls och underskott i avgiftsfinansierad verksamhet etc.

För att säkerställa tillräcklig likviditet föreslår MSB att räntekontokrediten bibehålls på nivån 400 mnkr.

(tkr)	Behov 2021	Behov 2022	Behov 2023
Räntekontokredit	400 000	400 000	400 000

3.4 Anslagskredit

MSB föreslår en anslagskredit som motsvarar 3 procent av redovisade anslagsbehov. Undantag är anslag 2:3 Ersättning för räddningstjänst mm där MSB föreslår fortsatt anslagskredit som motsvarar 10 % av redovisade anslagsbehov.

Anslagskredit (tkr)	Behov 2021	Behov 2022	Behov 2023	
Utgiftsområde 6, anslag 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	3 896	3 896	3 896	3%
Utgiftsområde 6, anslag 2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	3 758	3 758	3 758	10%
Utgiftsområde 6, anslag 2:4 Krisberedskap	44 433	48 783	50 133	3%
Utgiftsområde 6, anslag 2:4 ap1	330	330	330	3%
Utgiftsområde 6, anslag 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	48 628	51 568	54 388	3%
Utgiftsområde 7, anslag 1:1 ap 41, Internationell civil krishantering	2 100	2 340	2 580	3%
Utgiftsområde 20, anslag 1:10, Klimatanpassning, del till MSB	465	465	465	3%

3.5 Bemyndiganden

Anslag 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor

MSB föreslår en bemyndiganderam på 80 mnkr 2021 för bidrag som finansieras med anslag 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor. Föreslagen bemyndiganderam baseras på antagandet att anslaget även 2021 uppgår till 129 850 tkr.

Utestående åtaganden på anslag 2:2 har slutår 2024.

(tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.	2024 och senare
Ingående åtaganden	96 390	53 462	49 654	-	-	
+ Nya åtaganden	44 970	35 000	63 000	-	-	
- Infriade åtaganden	-87 898	-38 808	-32 941	-40 713	-31 400	-7 600
Utestående åtaganden vid årets slut	53 462	49 654	79 713	-	-	
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	80 000	55 000	80 000	-	-	

Anslag 2:4 Krisberedskap ap 5

MSB föreslår en fortsatt bemyndiganderam om 2 000 mnkr 2021 för anslag 2:4 Krisberedskap. Behovet av bemyndiganderam minskar för överenskommelser om bidrag till kommuner och regioner då inga nya överenskommelser kommer att beviljas under 2021. Byggnation av skyddade ledningsplatser medför behov av ökad bemyndiganderam om 500 mnkr från 2021, se kapitel 1. Från och med 2022 kan behovet av bemyndiganderam komma att öka igen.

Även för länsstyrelser ges bidrag för perioder där 2019 är första året i den nu gällande. När det gäller FFO gäller den innevarande överenskommelsen till och med 2022. Flera av bidragen syftar också till att stärka förmågan inom civilt försvar t. ex. återupptaget bidrag till landsting avseende SSIK (sjukvårdens säkerhet i kris och krig) och skyddade ledningsplatser.

Utestående åtaganden på anslag 2:4 har slutår 2027.

Det är väsentligt att bemyndiganderamen medger en god planering av de medel som ges i bidrag till andra myndigheter så att verksamhet med god kvalitet och relevans kan genomföras. En för snäv bemyndiganderam riskerar att bidrag inte kan ges till de verksamheter som bäst bidrar till en stärkt förmåga eller i värsta fall att inte bidrag kan ges över huvud taget innebärande att viktig verksamhet inte genomförs.

	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.	2024 och senare
Ledningsplatser mm						
Ingående åtaganden	70 157	93 147	137 756	-	-	-
+ Nya åtaganden	63 136	106 742	618 500	-	-	-
- Infriade åtaganden	-40 146	-62 133	-107 181	-343 075	-196 000	-110 000
Utestående åtaganden vid årets slut	93 147	137 756	649 075	-	-	-
	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.	2024 och senare
Bidrag till myndigheter						
Ingående åtaganden	106 938	530 803	390 534	-	-	-
+ Nya åtaganden	510 453	144 287	200 000	-	-	-
- Infriade åtaganden	-86 588	-284 556	-234 135	-258 430	-87 969	-10 000
Utestående åtaganden vid årets slut	530 803	390 534	356 399	-	-	-
	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.	2024 och senare
Forskning (MSB)						
Ingående åtaganden	220 722	251 010	295 659	-	-	-
+ Nya åtaganden	115 320	147 000	109 000	-	-	-
- Infriade åtaganden	-85 032	-102 351	-120 534	-116 287	-84 477	-83 361
Utestående åtaganden vid årets slut	251 010	295 659	284 125	-	-	-
	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.	2024 och senare
Bidrag till FFO						
Ingående åtaganden			57 400	-	-	-
+ Nya åtaganden		57 400		-	-	-
- Infriade åtaganden			-57 400			
Utestående åtaganden vid årets slut	0	57 400	0	-	-	-
	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.	2024 och senare
Bidrag till kommuner och regioner						
Ingående åtaganden		1 083 000	946 000	-	-	-
+ Nya åtaganden	1 083 000	325 000		-	-	-
- Infriade åtaganden		-462 000	-469 500	-476 500		
Utestående åtaganden vid årets slut	1 083 000	946 000	476 500	-	-	-
	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Beräkn.	2022 Beräkn.	2023 Beräkn.	2024 och senare
Totalt behov av bemyndiganden för anslag 2:4 Krisberedskap ap 5						
Ingående åtaganden	397 817	1 957 960	1 827 349	-	-	-
+ Nya åtaganden	1 771 909	780 429	927 500	-	-	-
- Infriade åtaganden	-211 766	-911 040	-988 750	-1 194 292	-368 446	-203 361

Utestående åtaganden vid årets slut	1 957 960	1 827 349	1 766 099	-	-	
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	2 000 000	2 000 000	2 000 000	-	-	



Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap